



# คู่มือปฏิบัติในการรายงานข้อมูล สำหรับพนักงานสอบสวน

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประสานงาน  
เพื่อบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๐





กรมควบคุมมลพิษ  
POLLUTION CONTROL DEPARTMENT

# คู่มือปฏิบัติ ในการรายงานข้อมูล

สำหรับพนักงานสอบสวน  
ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี  
ว่าด้วยการประสานงานเพื่อบังคับใช้กฎหมาย  
เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๐

จัดทำโดย

ศูนย์ประสานงานเพื่อบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อม

กรมควบคุมมลพิษ

มิถุนายน ๒๕๖๑



## คำนำ

“คู่มือปฏิบัติในการรายงานข้อมูลตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประสาณงานเพื่อบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๐ สำหรับพนักงานสอบสวน” ได้จัดทำขึ้น โดยมีวัตถุประสงค์เสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจ และเป็นแนวทางการปฏิบัติงานของพนักงานสอบสวน ในการดำเนินงานตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประสาณงานเพื่อบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๐ ในส่วนที่เกี่ยวข้องกับการประสาณงานในชั้นสอบสวน รวมทั้งขั้นตอนการรายงานข้อมูลคดีเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมมายังศูนย์ประสาณงานเพื่อบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อม ทั้งนี้ เพื่อให้มีการเร่งรัด ประสาณงานติดตามคดีสิ่งแวดล้อมในชั้นสอบสวน คดีอาญาให้เป็นไปโดยรวดเร็วและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

คณะผู้จัดทำหวังเป็นอย่างยิ่งว่าคู่มือเล่มนี้จะช่วยเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจแก่พนักงานสอบสวนในการปฏิบัติตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประสาณงานเพื่อบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๐ เพิ่มมากขึ้น และนำมาซึ่งความมีประสิทธิภาพของการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมต่อไป

ศูนย์ประสาณงานเพื่อบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อม  
กรมควบคุมมลพิษ





- ๑ ——— • ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประสานงานเพื่อบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๐
- ๒ ——— • การประสานงานคดีตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประสานงานเพื่อบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๐
- ๔ ——— • กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม
- ๙ ——— • บทนิยาม
- ๑๓ ——— • หน้าที่ของพนักงานสอบสวนตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประสานงานเพื่อบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๐
- ๑๔ ——— • ขั้นตอนการรายงานข้อมูลคดีของพนักงานสอบสวนตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประสานงานเพื่อบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๐
- ๑๗ ——— • แผนผังกรณีประสานงานในชั้นสอบสวน
- ๑๘ ——— • กรณีศึกษาที่ ๑ การรายงานเรื่องราวร้องทุกข์/กล่าวโทษ (ประชาชน หรือ องค์กรเอกชน)
- ๒๐ ——— • กรณีศึกษาที่ ๒ การรายงานเรื่องราวร้องทุกข์/กล่าวโทษ (หน่วยงานของรัฐ)
- ๒๑ ——— • ช่องทางในการส่งข้อมูลแบบรายงานคดีเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม
- ๒๒ ——— • ภาคผนวก ก ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประสานงานเพื่อบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๐
- ๓๖ ——— • ภาคผนวก ข สรุปกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ๖ ฉบับตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประสานงานเพื่อบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๐
- ๘๑ ——— • ภาคผนวก ค แบบฟอร์มการรายงานคดีเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม
- ๘๕ ——— • แหล่งข้อมูลอ้างอิง



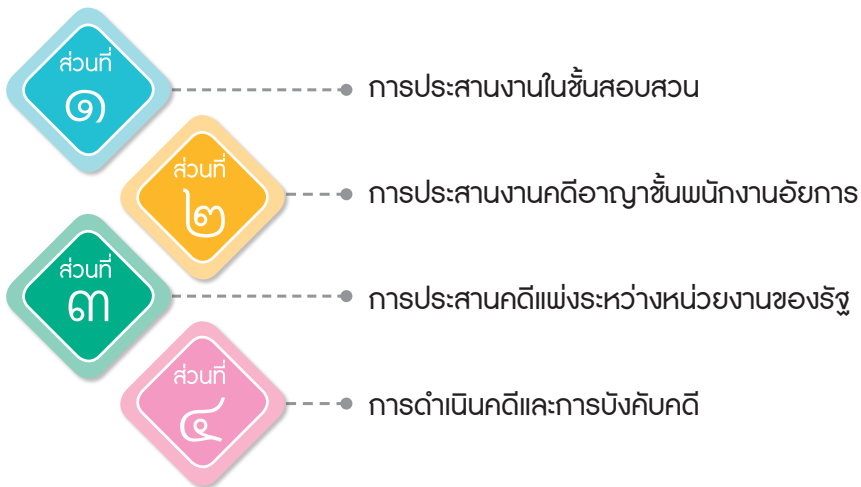
## ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประสานงาน เพื่อบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๐

ปีพ.ศ. ๒๕๕๐ มีการประกาศใช้ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีเพื่อกำหนดมาตรการ และวิธีการประสานงานระหว่างหน่วยงานทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และเพื่อป้องกันการปราบปรามผู้กระทำความผิดต่อกฎหมายและการแก้ไขเยียวยาความเสียหายให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น ซึ่งตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประสานงานเพื่อบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๐ กำหนดให้มีคณะกรรมการว่าด้วยการประสานงานเพื่อบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม (กป.วล.) โดยมีรองอัยการสูงสุดซึ่งได้รับมอบหมายจากอัยการสูงสุดเป็นประธาน อธิบดีอัยการ สำนักงานคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน เป็นรองประธาน และมีผู้แทนจากส่วนราชการต่างๆ ได้แก่ กรมเจ้าท่า กรมการปกครอง กรมชลประทาน กรมโรงงานอุตสาหกรรม กรมอนามัย กรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช สำนักงานตำรวจแห่งชาติ สำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ผู้ทรงคุณวุฒิและผู้แทนองค์กรเอกชน โดยมีศูนย์ประสานงานเพื่อบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อม (ศปวล.) ซึ่งเป็นหน่วยงานภายในกรมควบคุมมลพิษทำหน้าที่เป็นเลขานุการ



## การประสานงานคดี ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประสานงาน เพื่อบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๐

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประสานเพื่อบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับ  
สิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๐ หมวด ๔ กำหนดเรื่องการประสานงานคดี แบ่งออกเป็น ๔ ส่วน



ทั้งนี้ เพื่อให้การประสานงานคดีเป็นไปโดยรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ ไม่ว่า  
จะเป็นการดำเนินคดีชั้นพนักงานสอบสวนหรือการดำเนินคดีชั้นพนักงานอัยการ และ  
เพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดีอาญาตามกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม เพื่อสนับสนุน  
การปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวน โดยการประสานงานในชั้นสอบสวนพนักงาน  
สอบสวนอาจขอคำแนะนำหรือคำปรึกษา ขอรับทราบข้อมูลข่าวสาร หรือขอให้จัดส่ง  
สิ่งอื่นใดที่อาจใช้เป็นพยานหลักฐานในสำนวนคดี จากหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน  
ผู้ทรงคุณวุฒิ หรือ บุคคลอื่นได้ (ระเบียบฯ ข้อ ๑๗ (๒) วรรคหนึ่ง) หรือในกรณีจำเป็น  
พนักงานสอบสวนอาจขอคำปรึกษาจากพนักงานอัยการ เพื่อให้ความเห็นหรือคำแนะนำ  
ตามที่เห็นสมควรก็ได้ (ระเบียบฯ ข้อ ๑๗ (๒) วรรคสอง)



สำหรับในการดำเนินคดีอาญา พนักงานสอบสวนมีหน้าที่ต้องปฏิบัติตามระเบียบ  
สำนักนายฯ ถ้าหากว่าเป็นการดำเนินคดีอาญาตามกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม  
ซึ่ง กป.วล. ได้มีประกาศคณะกรรมการว่าด้วยการประสานงานเพื่อบังคับใช้กฎหมาย  
เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม เรื่อง กำหนดกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๙  
โดยได้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๑๓ ตุลาคม ๒๕๕๙ ซึ่งกำหนดให้กฎหมาย  
๖ ฉบับ เป็นกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม คือ



พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพ  
สิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕

พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕



พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕

พระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรม  
แห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๒



พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕

พระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓







## กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประสานงาน  
เพื่อบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๐



**พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕**  
บัญญัติขึ้นเพื่อป้องกันปัญหาคุณภาพสิ่งแวดล้อม โดยกำหนดมาตรการควบคุมมลพิษ  
ด้วยการจัดให้มีระบบบำบัดอากาศเสีย ระบบบำบัดน้ำเสีย ระบบกำจัดของเสีย และ  
เครื่องมือหรืออุปกรณ์ต่างๆ เพื่อแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับมลพิษ ส่งเสริมประชาชนและ  
องค์กรเอกชนให้มีส่วนร่วมในการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม กำหนดอำนาจ  
หน้าที่ของส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจ และราชการส่วนท้องถิ่น และกำหนดแนวทางปฏิบัติ  
ในส่วนที่ไม่มีหน่วยงานได้รับผิดชอบโดยตรง กำหนดมาตรการควบคุมมลพิษด้วยการ  
จัดให้มีระบบบำบัดอากาศเสีย ระบบบำบัดน้ำเสีย ระบบกำจัดของเสีย และเครื่องมือ  
อุปกรณ์ต่างๆ เพื่อแก้ไขปัญหาเกี่ยวกับมลพิษ ตลอดจนกำหนดให้มีกองทุนสิ่งแวดล้อม  
ซึ่งดำเนินการวางกรอบนโยบายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม การกำหนดมาตรฐานสิ่งแวดล้อม



การวางแผนการจัดการสิ่งแวดล้อม เขตอนุรักษ์และพื้นที่คุ้มครองสิ่งแวดล้อมหรือเขตควบคุมมลพิษ การกำหนดให้โครงการขนาดใหญ่จะต้องทำรายงานการวิเคราะห์ผลกระทบสิ่งแวดล้อม เป็นต้น

**พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕** บัญญัติขึ้นเพื่อให้ความคุ้มครองด้านสุขภาพของประชาชน โดยกำหนดมาตรการในการควบคุมป้องกันปัญหาที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพของประชาชนจากการดำเนินการจัดการสิ่งปฏิกูลและมูลฝอย การเลี้ยงหรือปล่อยสัตว์ การจัดตั้งตลาด การจำหน่ายสินค้าในที่หรือทางสาธารณะ การประกอบกิจการต่างๆ รวมทั้งสุขลักษณะของอาคาร และควบคุมเหตุเดือดร้อนรำคาญ เช่น กลิ่น แสง รังสี เสียง ความร้อน สิ่งมีพิษ ความสั่นสะเทือน ฝุ่นละออง เหม่า ขี้เถ้า หรือเหตุต่างๆ ที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของประชาชน โดยให้อำนาจแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่น และเจ้าพนักงานสาธารณสุขในการกำกับดูแลเพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว





**พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕** บัญญัติขึ้นเพื่อควบคุมกำกับดูแลการประกอบกิจการโรงงาน ตั้งแต่การจัดตั้งโรงงาน การเริ่มประกอบกิจการโรงงาน และการหยุดกิจการ รวมถึงการควบคุมและกำกับดูแลให้มีความปลอดภัยในการประกอบกิจการโรงงาน และให้มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมน้อยที่สุด โดยกำหนดให้โรงงานจำพวกใดจำพวกหนึ่งหรือทุกจำพวกต้องปฏิบัติตามในเรื่องที่ตั้ง สภาพแวดล้อม ลักษณะอาคารของโรงงานหรือลักษณะภายในโรงงาน ลักษณะและชนิดของเครื่องจักร อุปกรณ์ คนงานที่ต้องมีความรู้ความสามารถตามประเภทชนิดหรือขนาดของโรงงาน หลักเกณฑ์ที่ต้องปฏิบัติ กรรมวิธีการผลิต เครื่องมือ อุปกรณ์เพื่อป้องกันหรือระงับหรือบรรเทาความเดือดร้อนเสียหายที่อาจเกิดแก่บุคคลหรือทรัพย์สินในโรงงานหรือบริเวณใกล้เคียง ตลอดจนมาตรฐานและวิธีควบคุมการปล่อยของเสีย มลพิษที่มีผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม รวมทั้งประกาศกฎกระทรวงเกี่ยวกับการกำจัดของเสีย สิ่งปฏิกูล และขยะมูลฝอย การปล่อยทิ้งน้ำเสียและอากาศเสียจากโรงงานอุตสาหกรรม และจัดให้มีวิธีการบำบัดของเสียที่เกิดขึ้นจากโรงงาน





### พระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๒

พระราชบัญญัตินี้เป็นการจัดตั้งการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย (กรอ.) เพื่อให้เป็นองค์กรทำหน้าที่จัดหาพื้นที่ตั้งนิคมอุตสาหกรรม แล้วจัดให้เช่า เช่าซื้อ หรือซื้อขาย และให้บริการแก่ผู้ประกอบการอุตสาหกรรม และผู้ประกอบการที่เป็นประโยชน์หรือต่อเนื่องกับผู้ประกอบอุตสาหกรรมในนิคมอุตสาหกรรม การกำหนดเงื่อนไขบางอย่างให้ผู้ประกอบการในนิคมอุตสาหกรรมปฏิบัติเกี่ยวกับการจัดการของเสียในกระบวนการผลิต เช่น จัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสีย ระบบจัดการกากอุตสาหกรรม มูลฝอย และสิ่งปฏิกูล เป็นต้น

### พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕

บัญญัติขึ้นเพื่อควบคุมการผลิต นำเข้า ส่งออก หรือ มีไว้ในครอบครอง (เพื่อขาย ขนส่ง ใช้ประโยชน์) ซึ่งวัตถุอันตราย ไม่ให้มีผลกระทบและเป็นอันตรายต่อมนุษย์ สัตว์ พืช ทรัพย์ หรือสิ่งแวดล้อม นอกจากนั้นยังกำหนดหลักเกณฑ์และวิธีการในการควบคุมวัตถุอันตรายให้เหมาะสม รวมทั้งจัดระบบบริหารให้มีการประสานงานกันระหว่างหน่วยงานต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการควบคุมดูแลวัตถุอันตราย





**พระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓** บัญญัติขึ้นเพื่อกำหนดหลักเกณฑ์การจัดทำแผนผัง โครงการ และวิธีการในการจัดสรรที่ดิน เพื่อประโยชน์เกี่ยวกับการสาธารณสุข การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม การคมนาคม การจราจร ความปลอดภัย การสาธารณสุขโรค และการผังเมือง ตลอดจนการอื่นที่จำเป็นในการจัดสรรที่ดินให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นของจังหวัดนั้น ประกาศคณะกรรมการจัดสรรที่ดินกลาง จะกำหนดนโยบายการจัดสรรที่ดินเพื่อที่อยู่อาศัยและพาณิชยกรรมเป็นเกณฑ์ในการออกข้อกำหนดเกี่ยวกับการจัดสรรที่ดินเพื่อที่อยู่อาศัยและพาณิชยกรรมซึ่งมีการกำหนดในเรื่องของระบบการระบายน้ำและบำบัดน้ำเสีย และสิ่งปฏิกูลซึ่งจะต้องมีระบบและมาตรฐานที่ดิน





## บทนิยาม

ตามความในข้อ ๔ ของระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประสานงานเพื่อบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๐ แบ่งนิยามที่เกี่ยวข้องออกเป็น ๒ ประเภท ได้แก่



นิยามทั่วไปเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

นิยามหน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้องตามระเบียบฯ

### ๑. นิยามทั่วไปเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

**สิ่งแวดล้อม** หมายความว่า สิ่งต่างๆ ที่มีลักษณะทางกายภาพและชีวภาพที่อยู่รอบตัวมนุษย์ซึ่งเกิดขึ้นโดยธรรมชาติและสิ่งที่มีมนุษย์ได้ทำขึ้น

**มลพิษ** หมายความว่า ของเสีย วัตถุอันตราย และมลสารอื่นๆ รวมทั้งกากตะกอน หรือสิ่งตกค้าง จากสิ่งเหล่านั้นที่ถูกปล่อยทิ้งจากแหล่งกำเนิดมลพิษหรือที่มีอยู่ในสิ่งแวดล้อมตามธรรมชาติซึ่งก่อให้เกิดหรืออาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมหรือภาวะที่เป็นพิษอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนได้ และให้หมายความรวมถึง รังสี ความร้อน แสง เสียง กลิ่น ความสั่นสะเทือน หรือเหตุรำคาญอื่นๆ ที่เกิดหรือถูกปล่อยออกจากแหล่งกำเนิดมลพิษด้วย

**แหล่งกำเนิดมลพิษ** หมายความว่า ชุมชน โรงงานอุตสาหกรรม อาคาร สิ่งก่อสร้าง ยานพาหนะ สถานที่ประกอบกิจการใดๆ หรือสิ่งอื่นใด ซึ่งเป็นแหล่งที่มาของมลพิษ



**กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม** หมายความว่า กฎหมายเกี่ยวกับการส่งเสริม และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามที่คณะกรรมการว่าด้วยการประสานงานเพื่อบังคับ ใช้กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมประกาศกำหนด

**ภาวะมลพิษ** หมายความว่า สภาวะที่สิ่งแวดล้อมเปลี่ยนแปลงหรือปนเปื้อน โดยมลพิษซึ่งทำให้คุณภาพของสิ่งแวดล้อมเสื่อมโทรมลง เช่น มลพิษทางน้ำ มลพิษ ทางอากาศ มลพิษในดิน

**ของเสีย** หมายความว่า ขยะมูลฝอย สิ่งปฏิกูล น้ำเสีย อากาศเสีย มลสาร หรือ วัตถุอันตรายอื่นใด ซึ่งถูกปล่อยทิ้งหรือมีที่มาจากแหล่งกำเนิดมลพิษ รวมทั้งกากตะกอน หรือสิ่งตกค้างจากสิ่งเหล่านั้น ที่อยู่ในสภาพของแข็ง ของเหลวหรือก๊าซ

**วัตถุอันตราย** หมายความว่า วัตถุระเบิดได้ วัตถุไวไฟ วัตถุออกซิไดซ์ และวัตถุ เปอร์ออกไซด์ วัตถุมีพิษ วัตถุที่ทำให้เกิดโรค วัตถุที่มีอันตรายสูง วัตถุที่ก่อให้เกิดการระคาย เคือง วัตถุที่ก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงทางพันธุกรรม วัตถุกัดกร่อน วัตถุที่ก่อให้เกิดการ ระคายเคือง วัตถุอย่างอื่นไม่ว่าจะเป็นเคมีภัณฑ์ หรือสิ่งอื่นใดที่อาจทำให้เกิดอันตราย แก่บุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์สิน หรือสิ่งแวดล้อม

**เหตุรำคาญ** หมายความว่า เหตุรำคาญตามกฎหมายว่าด้วยการสาธารณสุข (ตามมาตรา ๒๕ แห่งพระราชบัญญัติการสาธารณสุข ๒๕๓๕) ในกรณีที่มีเหตุอันอาจ ก่อให้เกิดความเดือดร้อนแก่ผู้อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียงหรือผู้ที่ต้องประสบกับเหตุ นั้น ดังต่อไปนี้ ให้ถือว่าเป็นเหตุรำคาญ

(๑) แหล่งน้ำ ทางระบายน้ำ ที่อาบน้ำ ส้วม หรือที่ใส่มูลหรือถ่าย หรือสถานที่ อื่นใดซึ่งอยู่ในทำเลไม่เหมาะสม สกปรก มีการสะสมหรือหมักหมม สิ่งของมีการเททิ้ง สิ่งใดเป็นเหตุให้มีกลิ่นเหม็นหรือละอองสารเป็นพิษ หรือเป็นหรือน่าจะเป็นที่เพาะพันธุ์ พาหะนำโรค หรือก่อให้เกิดความเสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

(๒) การเลี้ยงสัตว์ในที่หรือโดยวิธีใด หรือมีจำนวนเกินสมควรจนเป็นเหตุให้ เสื่อมหรือเป็นอันตรายต่อสุขภาพ

(๓) อาคารอันเป็นที่อยู่ของคนหรือสัตว์ โรงงานหรือสถานที่ประกอบการใด ไม่มีการระบายอากาศ การระบายน้ำ การกำจัดสิ่งปฏิกูล หรือการควบคุมสารเป็นพิษ หรือมีแต่ไม่มีการควบคุมให้ปราศจากกลิ่นเหม็นหรือละอองสารเป็นพิษอย่างเพียงพอ จนเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ



(๔) การกระทำใดๆ อันเป็นเหตุให้เกิดกลิ่น แสง รังสี เสียง ความร้อน สิ่งมีพิษ ความสั่นสะเทือน ฝุ่นละออง เขม่า เถ้า หรือกรณีอื่นใด จนเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายสุขภาพ

(๕) เหตุอื่นใดที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา

## ๒. นิยามหน่วยงานและบุคคลที่เกี่ยวข้องตามระเบียบฯ

**องค์กรเอกชน** หมายความว่า องค์กรเอกชนด้านการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์ธรรมชาติ ตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ หรือองค์กรเอกชนที่มีวัตถุประสงค์ในการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมหรืออนุรักษ์ธรรมชาติที่ได้จดทะเบียนเป็นองค์กรเอกชนตามกฎหมายอื่น

**สำนักงานคุ้มครองสิทธิ** หมายความว่า สำนักงานคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน สำนักงานอัยการสูงสุด

**หน่วยงานของรัฐ** หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนภูมิภาค องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา องค์กรมหาชนที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยองค์การมหาชนและหน่วยงานอื่นของรัฐ

**ผู้ก่อให้เกิดความเสียหาย** หมายความว่า

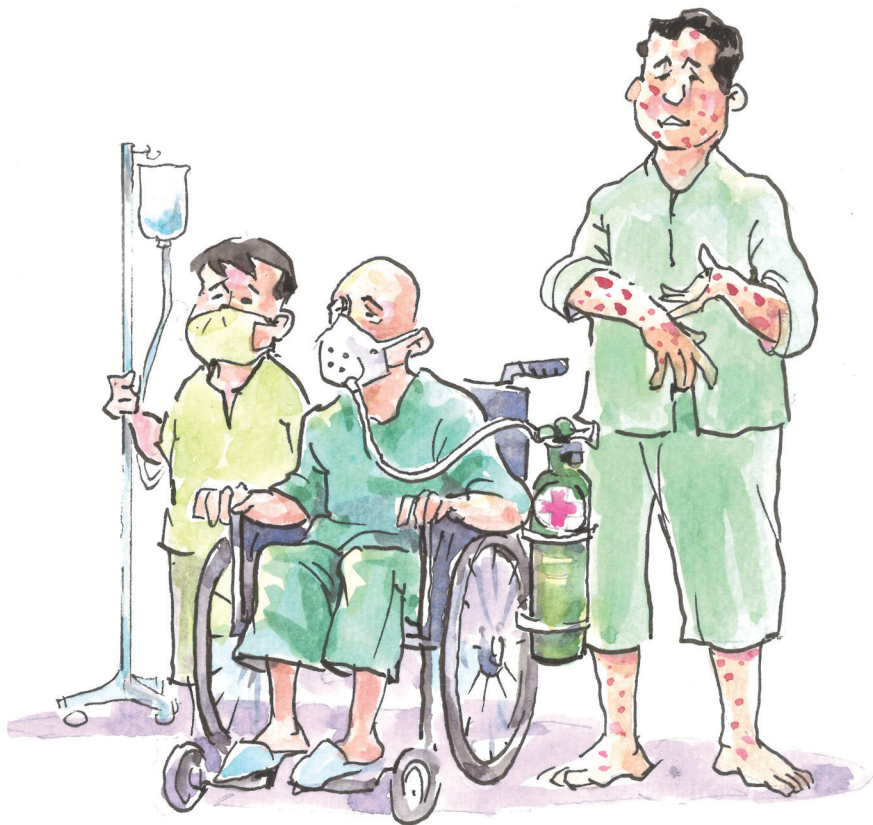
(๑) เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษที่ก่อให้เกิดหรือเป็นแหล่งกำเนิดการรั่วไหล หรือแพร่กระจายของมลพิษอันเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายแก่ชีวิต ร่างกายหรือสุขภาพอนามัย หรือเป็นเหตุให้ทรัพย์สินของผู้อื่นเสียหาย

(๒) ผู้ที่ก่อให้เกิดการรั่วไหล แพร่กระจายของมลพิษหรือก่อให้เกิดภาวะมลพิษหรือโดยประการอื่นอันเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายต่อชีวิต ร่างกาย สุขภาพอนามัย หรือทรัพย์สินของผู้อื่น ทั้งนี้ ไม่ว่าความเสียหายนั้นจะเกิดจากการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อของผู้ก่อให้เกิดความเสียหายหรือไม่ก็ตาม

(๓) ผู้ที่กระทำหรือละเว้นการกระทำด้วยประการใดโดยมิชอบด้วยกฎหมายอันเป็นการทำลาย ทำให้สูญหาย หรือเสียหาย แก่ทรัพยากรธรรมชาติซึ่งเป็นของรัฐหรือเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน



ผู้เสียหาย หมายความว่า ผู้ได้รับความเสียหายไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมจากการกระทำความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดลอม และให้หมายความรวมถึงผู้ที่ได้รับความเสียหายที่เกิดขึ้นต่อชีวิต ร่างกาย สุขภาพ หรืออนามัย โดยผลของสารที่สะสมอยู่ในร่างกายซึ่งต้องใช้เวลาในการแสดงอาการ และความเสียหายนั้นสามารถพิสูจน์ได้ตามหลักวิชาการ







## หน้าที่ของพนักงานสอบสวน ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประศาสน์งาน เพื่อบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๐

เมื่อมีการกระทำความผิดทางอาญาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมเกิดขึ้น พนักงานสอบสวนที่ได้รับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษแล้ว มีหน้าที่ที่ต้องปฏิบัติตามระเบียบฯ หมวด ๔ ข้อ ๑๗ แบ่งออกเป็น ๓ กรณี ได้แก่

๑.๑ กรณีที่ปรากฏว่ามีการกระทำความผิดเกี่ยวกับกฎหมายสิ่งแวดล้อมและ ไม่ปรากฏผู้ร้องทุกข์\* หรือกล่าวโทษ\*\* ตามกฎหมายภายในเจ็ดวัน ให้กรมควบคุมมลพิษ ดำเนินการกล่าวโทษตามกฎหมายโดยไม่ชักช้า

๑.๒ หน่วยงานของรัฐ เป็นผู้ร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ รายงานข้อเท็จจริงให้ศูนย์ข้อมูลทราบเป็นลายลักษณ์อักษร โดยไม่ชักช้า เมื่อพนักงานสอบสวนได้รับคำร้องทุกข์ หรือกล่าวโทษแล้ว

๑.๓ กรณีองค์กรเอกชนหรือบุคคลใดเป็นผู้ร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ ให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบรายงานให้ศูนย์ข้อมูลทราบเป็นลายลักษณ์อักษร โดยไม่ชักช้า

กรณี องค์กรเอกชนหรือบุคคลใดเป็นผู้ร้องทุกข์กล่าวโทษ พนักงานสอบสวน ผู้รับผิดชอบมีหน้าที่รายงานข้อมูลคดีเป็นลายลักษณ์อักษร ให้ศูนย์ฯ ทราบ ตามข้อ ๑๗ ของระเบียบฯ ไม่รวมถึงกรณีหน่วยงานของรัฐที่ เป็นผู้ร้องทุกข์กล่าวโทษ ซึ่งกรณีดังกล่าวผู้รายงานข้อมูลคดีให้ ศูนย์ข้อมูลฯ ทราบคือ หน่วยงานรัฐที่ร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ

\* “คำร้องทุกข์” หมายความว่า การที่ผู้เสียหายได้กล่าวหาต่อเจ้าหน้าที่ตามบทบัญญัติแห่งประมวลกฎหมายนี้ ว่ามีผู้กระทำความผิดขึ้นจะรู้ตัวผู้กระทำความผิดหรือไม่ก็ตามซึ่งกระทำให้เกิดความเสียหายแก่ผู้เสียหาย และการกล่าวหาเช่นนั้นได้กล่าวโดยมีเจตนาจะให้ผู้กระทำความผิดได้รับโทษ (ป.วิ.อาญา มาตรา ๒ (๗))

\*\* “คำกล่าวโทษ” หมายความว่า การที่บุคคลอื่นซึ่งไม่ใช่ผู้เสียหายได้กล่าวหาต่อเจ้าหน้าที่ว่ามีบุคคลรู้ตัวหรือไม่ก็ได้กระทำความผิดอย่างหนึ่งขึ้น (ป.วิ.อาญา มาตรา ๒ (๘))





## ขั้นตอนในการกรอกแบบรายงานคดีสิ่งแวดล้อม (สพว. ๐๒)

ส่วนที่ ๑ กรอกชื่อเรื่อง และสถานที่เกิดเหตุ

ส่วนที่ ๒ กากบาทช่องคดี โดยพิจารณาว่า คดีดังกล่าวเข้าลักษณะการกระทำความผิดในทางกระบวนการทางยุติธรรม ค่าเสียหาย หรือการกระทำในทางปกครอง เช่น

- คดีอาญา
- คดีแพ่ง
- คดีแพ่งเกี่ยวเนื่องกับคดีอาญา
- คดีปกครอง

ส่วนที่ ๓ ขึ้นรวบรวมพยานหลักฐาน ให้ระบุวันที่รับเรื่อง ซึ่งหมายความว่าวันที่รับคำร้องทุกข์หรือคำกล่าวโทษดังกล่าว และผู้รายงานต้องลงเลขหนังสือที่รายงานลงวันที่

- กากบาท ช่องชื่อหน่วยงาน ชื่อพนักงานสอบสวน (ผู้รับเรื่อง) เบอร์โทรศัพท์ที่สามารถติดต่อได้
- กากบาท ช่องพนักงานสอบสวน ระบุสถานที่ชื่อสถานที่รับคำร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ เช่น สถานีตำรวจนครบาล.....
  - วันที่รับเรื่อง
  - วันที่รับแจ้งความ
  - เลขคดี

ส่วนที่ ๔ คู่กรณี

ส่วนที่ ๕ ข้อเท็จจริง

บรรยายเหตุแห่งการกระทำความผิด เนื้อหาของเหตุการณ์ว่า บุคคลใดเป็นผู้กระทำความผิดหรือก่อให้เกิดความเสียหายขึ้น

ส่วนที่ ๖ กฎหมายที่เกี่ยวข้อง ให้ระบุฐานความผิดของการกระทำความผิดดังกล่าวไว้ให้ชัดเจน และการกระทำความผิดดังกล่าว นั้น เป็นความผิดต่อบทกฎหมายมาตราระใดบ้างที่เกี่ยวข้อง



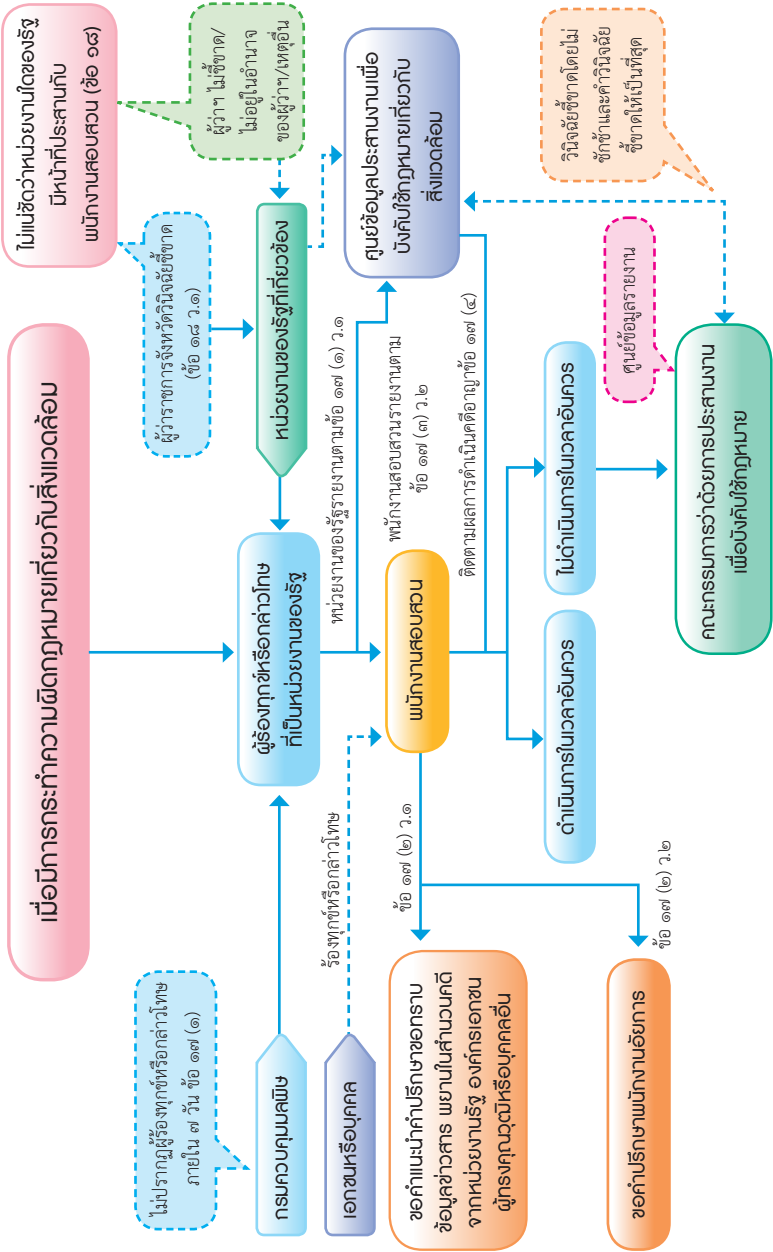
ทั้งนี้ เนื่องจากพนักงานสอบสวนเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีบทบาทสำคัญในการประสานคดีในชั้นสอบสวน กล่าวคือ เป็นผู้รับการร้องทุกข์กล่าวโทษจากหน่วยงานของรัฐ บุคคล หรือเอกชนจากการกระทำผิดทางอาญาสิ่งแวดล้อม เพื่อให้การประสานคดีในชั้นสอบสวนมีประสิทธิภาพ ศปว. มีหน้าที่ติดตามผลการดำเนินคดีอาญาในชั้นสอบสวนอย่างใกล้ชิด และหากปรากฏว่าพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบ ไม่ดำเนินการในเวลาอันควร (ประมาณ ๓๐ วัน) ศูนย์ฯ จะรายงานต่อ กป.ว. เพื่อติดตามผลต่อไป



เพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดีอาญาตามกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม หรือเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ พนักงานสอบสวนอาจขอคำแนะนำหรือคำปรึกษาขอรับทราบข้อมูลข่าวสาร หรือขอให้จัดส่งสิ่งอื่นใดที่อาจใช้เป็นพยานหลักฐานในสำนวนคดีจากหน่วยงานรัฐ องค์กรเอกชน ผู้ทรงคุณวุฒิ หรือบุคคลอื่นใดได้ (ตามระเบียบฯ หมวด ๔ ข้อ ๑๗ (๒) วรรค ๑)

ทั้งนี้ ในกรณีจำเป็นพนักงานสอบสวนจะขอคำปรึกษาจากพนักงานอัยการเพื่อให้ความเห็นหรือคำแนะนำตามที่เห็นสมควรได้ (ตามระเบียบฯ หมวด ๔ ข้อ ๑๗ (๒) วรรค ๒)

ଏକ







## กรณีศึกษาที่ ๑

### การรายงานเรื่องร้องทุกข์/กล่าวโทษ (ประชาชน หรือ องค์การเอกชน)

ประชาชน (นาย ก.) พบการลักลอบทิ้งสิ่งปฏิกูล หรือมูลฝอย  
(กรณีมูลฝอยติดเชื้อ\* เช่น ขยะมูลฝอยจากโรงพยาบาล)  
ในพื้นที่สาธารณะ นอกจากในที่ที่ราชการส่วนท้องถิ่นจัดตั้งไว้ให้  
(มาตรา ๒๐ พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕)

ประชาชน ร้องทุกข์/กล่าวโทษ ไปยังสถานีตำรวจนครบาล  
ที่ตั้งอยู่ สถานที่ที่เกิดเหตุ

ตำรวจ รับเรื่อง ลงบันทึกประจำวัน  
และกรอกแบบรายงานคดีสิ่งแวดล้อม (สปล. ๐๒)

ศูนย์ประสานงานเพื่อบังคับใช้  
กฎหมายสิ่งแวดล้อม

\* กฎกระทรวงว่าด้วยกำจัดขยะมูลฝอยติดเชื้อ พ.ศ. ๒๕๔๕ อาศัยอำนาจตาม  
ความในพระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ และที่แก้ไขเพิ่มเติม



ศปวล. ๑๒

| <br><b>แบบรายงานคดีเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม</b><br>ศูนย์ข้อมูลประสานงานเพื่อบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมมลพิษ |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | เลขที่<br>□□□ - □□□□<br>เฉพาะเจ้าหน้าที่                                                                                                                                                                                                    |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| ๑                                                                                                                          | <input checked="" type="checkbox"/> คดีอาญา <input type="checkbox"/> คดีแพ่ง <input type="checkbox"/> คดีแพ่งที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญา <input type="checkbox"/> คดีปกครอง                                                                                                                                                                                             | ชื่อเรื่อง.....การลักลอบทิ้งขยะมูลฝอยผิดข้อบัญญัติในพื้นที่ยาธารณะ.....รหัสเรื่อง.....(สำหรับเจ้าหน้าที่)<br>สถานที่เกิดเหตุ.....บริเวณริมแม่น้ำ.....A.....หมู่ที่.....๑.....แขวง/ตำบล.....B.....<br>เขต/อำเภอ.....C.....จังหวัด.....D..... |
| ๒                                                                                                                          | ขั้นรวบรวมพยานหลักฐาน<br>วันที่รับเรื่อง.....X.....มกราคม.....Xxxx.....                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                             |
| ๓                                                                                                                          | ผู้รายงาน.....<br>เลขหนังสือที่รายงานที่.....X.....ลงวันที่.....X.....หมายเลขโทรศัพท์.....X.....<br>ชื่อหน่วยงานที่รายงาน.....X.....<br><input type="checkbox"/> พนักงานสอบสวน ชื่อสถานี.....X.....วันที่รับแจ้งความ.....X.....เลขคดีอาญา/เลข ปจว. ที่.....xx.....<br><input type="checkbox"/> พนักงานอัยการ สำนักงานอัยการ.....วันที่รับเรื่อง.....เลขรับ ที่..... |                                                                                                                                                                                                                                             |
| ๔                                                                                                                          | ๑.....นาย ก.....ผู้กล่าวหา.....<br>๒.....ไม่พบผู้กระทำความผิด.....                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |                                                                                                                                                                                                                                             |
| ๕                                                                                                                          | ข้อเท็จจริง<br>.....นาย ก.....พบเหตุแห่งการกระทำความผิด การลักลอบทิ้งขยะมูลฝอยผิดข้อบัญญัติบริเวณริมแม่น้ำ A จำนวน ๓ ถุง นอกพื้นที่<br>สถานที่ที่ส่วนราชการจัดไว้ให้ทิ้งขยะมูลฝอยผิดข้อบัญญัติ.....<br>.....<br>.....<br>.....                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                             |
| ๖                                                                                                                          | กฎหมายที่เกี่ยวข้อง (ชื่อกฎหมาย มาตรา ฐานความผิด)<br>.....- พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรา ๒๐ มาตรา ๒๗/๑.....<br>.....<br>.....<br>คำขอท้ายฟ้อง<br>.....<br>.....<br>.....<br>.....                                                                                                                                                                      |                                                                                                                                                                                                                                             |

### รูปที่ ๒ ตัวอย่างการกรอกแบบรายงานคดีเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

กรณีประชาชน พบการลักลอบทิ้งสิ่งปฏิกูล หรือมูลฝอย (กรณีมูลฝอยผิดข้อบัญญัติ เช่น ขยะมูลฝอยจากโรงพยาบาล)  
ในพื้นที่สาธารณะ นอกจากในที่ที่ราชการส่วนท้องถิ่นจัดตั้งไว้ให้



## กรณีศึกษาที่ ๒

### การรายงานเรื่องร้องทุกข์/กล่าวโทษ (หน่วยงานของรัฐ)

เจ้าหน้าที่หน่วยงานของรัฐตรวจแหล่งกำเนิดมลพิษพบเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษ ไม่ได้จัดทำบันทึกสถิติข้อมูลการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสียตามแบบ พ.ศ. ๑ และไม่มีการจัดส่งรายงานสรุปผลการดำเนินงานของระบบบำบัดน้ำเสีย\*\*  
(มาตรา ๘๐ พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕)

หน่วยงานของรัฐไปยังสถานีตำรวจนครบาลที่ตั้งอยู่ สถานที่ที่เกิดเหตุเพื่อร้องทุกข์/กล่าวโทษแหล่งกำเนิดมลพิษที่ไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย

ตำรวจ รับเรื่อง ลงบันทึกประจำวัน  
และติดตามผลคดีต่อไป

กรณีที่หน่วยงานของรัฐร้องทุกข์/กล่าวโทษ  
หน่วยงานรัฐที่แจ้งเป็นผู้รายงานข้อมูล  
มายัง ศปสล.

\*\* กฎกระทรวงกำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และแบบการเก็บสถิติและข้อมูลการจัดทำบันทึกรายละเอียดและรายงานสรุปการทำงานของระบบบำบัดน้ำเสีย พ.ศ. ๒๕๕๕ อาศัยอำนาจตามความในพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕



## ช่องทางในการส่งข้อมูลแบบรายงาน คดีเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

ศูนย์ประสานงานเพื่อบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อม  
กรมควบคุมมลพิษ ๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน  
แขวงพญาไท เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร ๑๐๔๐๐

E-mail : lawcompliance@pcd.go.th

หมายเลขโทรสาร ๐ ๒๒๙๘ ๕๓๙๕

หากมีข้อสงสัยประการใด  
กรุณาติดต่อสอบถามเพิ่มเติม  
หมายเลขโทรศัพท์  
๐ ๒๒๙๘ ๒๔๗๐-๕



# ภาคผนวก ก

ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประสานงาน  
เพื่อบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๐







หน้า ๑

เล่ม ๑๒๔ ตอนพิเศษ ๒๓ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

## ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี

ว่าด้วยการประสานงานเพื่อบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

พ.ศ. ๒๕๕๐

โดยที่สมควรให้มีระเบียบกำหนดมาตรการและวิธีการประสานงานระหว่างหน่วยงาน ทั้งภาครัฐและภาคเอกชนที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม เพื่อให้ การป้องกันและปราบปรามการละเมิดกฎหมายและการแก้ไขเยียวยาความเสียหายเกิดประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

อาศัยอำนาจตามความในมาตรา ๑๑ (๘) แห่งพระราชบัญญัติระเบียบบริหารราชการแผ่นดิน พ.ศ. ๒๕๓๔ นายกรัฐมนตรีโดยความเห็นชอบของคณะรัฐมนตรี จึงวางระเบียบไว้ ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ระเบียบนี้เรียกว่า “ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรี ว่าด้วยการประสานงานเพื่อบังคับใช้ กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๐”

ข้อ ๒ ระเบียบนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศในราชกิจจานุเบกษาเป็นต้นไป

ข้อ ๓ ให้นายกรัฐมนตรีเป็นผู้รักษาการตามระเบียบนี้

### หมวด ๑

#### ข้อความทั่วไป

ข้อ ๔ ในระเบียบนี้

“สิ่งแวดล้อม” หมายความว่า สิ่งต่าง ๆ ที่มีลักษณะทางกายภาพและชีวภาพที่อยู่รอบตัว มนุษย์ ซึ่งเกิดขึ้นโดยธรรมชาติและสิ่งที่มีมนุษย์ได้ทำขึ้น

“มลพิษ” หมายความว่า ของเสีย วัตถุอันตราย และมลสารอื่น ๆ รวมทั้ง กาก ตะกอน หรือสิ่งตกค้างจากสิ่งเหล่านั้นที่ถูกปล่อยทิ้งจากแหล่งกำเนิดมลพิษ หรือที่มีอยู่ในสิ่งแวดล้อม ตามธรรมชาติ ซึ่งก่อให้เกิด หรืออาจก่อให้เกิดผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อมหรือภาวะที่เป็นพิษภัย อันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชนได้ และให้หมายความรวมถึง รังสี ความร้อน แสง เสียง กลิ่น ความสั่นสะเทือน หรือเหตุรำคาญอื่น ๆ ที่เกิดหรือถูกปล่อยออกจากแหล่งกำเนิดมลพิษด้วย

“แหล่งกำเนิดมลพิษ” หมายความว่า ชุมชน โรงงานอุตสาหกรรม อาคาร สิ่งก่อสร้าง ยานพาหนะ สถานที่ประกอบกิจการใด ๆ หรือสิ่งอื่นใด ซึ่งเป็นแหล่งที่มาของมลพิษ



หน้า ๒

เล่ม ๑๒๔ ตอนพิเศษ ๒๓ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

“กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม” หมายความว่า กฎหมายเกี่ยวกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมตามที่คณะกรรมการว่าด้วยการประสานงานเพื่อบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมประกาศกำหนด

“องค์กรเอกชน” หมายความว่า องค์กรเอกชนด้านการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมและอนุรักษ์ธรรมชาติตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ หรือองค์กรเอกชนที่มีวัตถุประสงค์ในการคุ้มครองสิ่งแวดล้อมหรืออนุรักษ์ธรรมชาติที่ได้จดทะเบียนเป็นองค์กรเอกชนตามกฎหมายอื่น

“สำนักงานคุ้มครองสิทธิ” หมายความว่า สำนักงานคุ้มครองสิทธิและช่วยเหลือทางกฎหมายแก่ประชาชน สำนักงานอัยการสูงสุด

“หน่วยงานของรัฐ” หมายความว่า กระทรวง ทบวง กรม หรือส่วนราชการที่เรียกชื่ออย่างอื่นและมีฐานะเป็นกรม ราชการส่วนภูมิภาค องค์การปกครองส่วนท้องถิ่น รัฐวิสาหกิจที่ตั้งขึ้นโดยพระราชบัญญัติหรือพระราชกฤษฎีกา องค์การมหาชนที่ตั้งขึ้นตามกฎหมายว่าด้วยองค์การมหาชน และหน่วยงานอื่นของรัฐ

“ผู้ก่อให้เกิดความเสียหาย” หมายความว่า

(๑) เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษที่ก่อให้เกิดหรือเป็นแหล่งกำเนิดการรั่วไหล หรือแพร่กระจายของมลพิษอันเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายแก่ชีวิต ร่างกายหรือสุขภาพอนามัย หรือเป็นเหตุให้ทรัพย์สินของผู้อื่นเสียหาย

(๒) ผู้ที่ก่อให้เกิดการรั่วไหล แพร่กระจายของมลพิษ หรือก่อให้เกิดภาวะมลพิษหรือโดยประการอื่นอันเป็นเหตุให้เกิดความเสียหายต่อชีวิต ร่างกาย สุขภาพอนามัยหรือทรัพย์สิน ของผู้อื่น ทั้งนี้ ไม่ว่าความเสียหายนั้นจะเกิดจากการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อของผู้ก่อให้เกิดความเสียหายหรือไม่ก็ตาม

(๓) ผู้ที่กระทำหรือละเว้นการกระทำด้วยประการใดโดยมิชอบด้วยกฎหมายอันเป็นการทำลาย ทำให้สูญหาย หรือเสียหาย แก่ทรัพยากรธรรมชาติซึ่งเป็นของรัฐ หรือเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน

“ผู้เสียหาย” หมายความว่า ผู้ได้รับความเสียหายไม่ว่าโดยทางตรงหรือทางอ้อมจากการกระทำ ความผิดตามกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และให้หมายความรวมถึงผู้ที่ได้รับความเสียหายที่เกิดขึ้น



หน้า ๓

เล่ม ๑๒๔ ตอนพิเศษ ๒๓ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

ต่อชีวิต ร่างกาย สุขภาพ หรืออนามัย โดยผลของสารที่สะสมอยู่ในร่างกายซึ่งต้องใช้เวลาในการแสดงอาการ และความเสียหายนั้นสามารถพิสูจน์ได้ตามหลักวิชาการ

หมวด ๒

คณะกรรมการว่าด้วยการประสานงานเพื่อบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

ข้อ ๕ ให้มีคณะกรรมการคณะหนึ่งเรียกว่า “คณะกรรมการว่าด้วยการประสานงานเพื่อบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม” เรียกโดยย่อว่า “กป.วล.” ประกอบด้วย

- (๑) รองอธิการสูงสุดซึ่งได้รับมอบหมายจากอธิการสูงสุด เป็นประธานกรรมการ
- (๒) อธิบดีอัยการฝ่ายช่วยเหลือทางกฎหมาย เป็นรองประธานกรรมการ
- (๓) ผู้แทนกรมการขนส่งทางน้ำและพาณิชยนาวี เป็นกรรมการ
- (๔) ผู้แทนกรมการปกครอง เป็นกรรมการ
- (๕) ผู้แทนกรมชลประทาน เป็นกรรมการ
- (๖) ผู้แทนกรมโรงงานอุตสาหกรรม เป็นกรรมการ
- (๗) ผู้แทนกรมอนามัย เป็นกรรมการ
- (๘) ผู้แทนกรมอุทยานแห่งชาติ สัตว์ป่า และพันธุ์พืช เป็นกรรมการ
- (๙) ผู้แทนกรุงเทพมหานคร เป็นกรรมการ
- (๑๐) ผู้แทนสำนักงานตำรวจแห่งชาติ เป็นกรรมการ
- (๑๑) ผู้แทนสำนักงานนโยบายและแผนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม เป็นกรรมการ
- (๑๒) ผู้ทรงคุณวุฒิซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แต่งตั้งจำนวนสองคน เป็นกรรมการ
- (๑๓) ผู้แทนองค์กรเอกชนซึ่งรัฐมนตรีว่าการกระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม แต่งตั้งจำนวนสองคน เป็นกรรมการ



หน้า ๔

เล่ม ๑๒๔ ตอนพิเศษ ๒๓ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

(๑๔) ผู้แทนกรมควบคุมมลพิษซึ่งได้รับมอบหมาย

จากอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ

เป็นกรรมการและ

เลขานุการ

(๑๕) ผู้แทนกรมควบคุมมลพิษซึ่งได้รับมอบหมาย

จากอธิบดีกรมควบคุมมลพิษจำนวนสองคน

เป็นกรรมการและผู้ช่วย

เลขานุการ

ข้อ ๖ กรรมการผู้แทนส่วนราชการตามข้อ ๕ (๓) (๔) (๕) (๖) (๗) (๘) (๙) (๑๐) และ (๑๑) จะต้องมิด้านหนึ่งไม่ต่ำกว่าผู้อำนวยการกองหรือเทียบเท่า

ข้อ ๗ กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิตามข้อ ๕ (๑๒) และกรรมการผู้แทนองค์กรเอกชนตามข้อ ๕ (๑๓) จะต้องมีความรู้ความสามารถเป็นที่ประจักษ์และมีประสบการณ์ที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครอง ส่งเสริม และรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิและกรรมการผู้แทนองค์กรเอกชน มีวาระการดำรงตำแหน่งคราวละสองปี กรรมการซึ่งพ้นจากตำแหน่งอาจได้รับแต่งตั้งอีกได้ แต่ต้องไม่เกินสองวาระติดต่อกัน

ในกรณีที่กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้แทนองค์กรเอกชนพ้นจากตำแหน่งก่อนครบวาระ ให้แต่งตั้งผู้อื่นเป็นกรรมการแทนได้ และให้ผู้ที่ได้รับแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งแทนอยู่ในตำแหน่งเท่ากับวาระที่เหลืออยู่ของผู้ซึ่งตนแทน เว้นแต่วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ หรือกรรมการผู้แทนองค์กรเอกชน แล้วแต่กรณี เหลือไม่ถึงเก้าสิบวันจะไม่แต่งตั้งกรรมการแทนก็ได้

ข้อ ๘ การประชุมของ กป.วล. ต้องมีกรรมการมาประชุมอย่างน้อยครึ่งหนึ่งของจำนวนกรรมการทั้งหมด จึงจะเป็นองค์ประชุม

ในการประชุมของ กป.วล. ถ้าประธานกรรมการไม่อยู่ในที่ประชุมหรือไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้รองประธานกรรมการปฏิบัติหน้าที่แทน ในกรณีที่ไม่มีรองประธานกรรมการหรือมีแต่ไม่อาจปฏิบัติหน้าที่ได้ ให้กรรมการที่มาประชุมเลือกกรรมการคนหนึ่งขึ้นทำหน้าที่ประธานในที่ประชุม

การวินิจฉัยชี้ขาดให้อื้อเสียงข้างมาก กรรมการคนหนึ่งให้มีเสียงหนึ่งในการลงคะแนน ถ้ามีคะแนนเสียงเท่ากัน ให้ประธานในที่ประชุมออกเสียงเพิ่มขึ้นอีกเสียงหนึ่งเป็นเสียงชี้ขาด

ข้อ ๙ กป.วล. มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) ประสานงานระหว่างภาครัฐและภาคเอกชนเพื่อแก้ไขเรื่องร้องทุกข์ที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม



หน้า ๕

เล่ม ๑๒๔ ตอนพิเศษ ๒๓ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

(๒) ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องเพื่อเร่งรัดการบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ทั้งในส่วนที่เกี่ยวกับการดำเนินคดีแพ่ง คดีอาญา และคดีปกครอง

(๓) สนับสนุนสำนักงานคุ้มครองสิทธิ ในการตรวจสอบเรื่องร้องทุกข์เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และสนับสนุนองค์กรเอกชนในการดำเนินงานตามข้อ ๑๔

(๔) เสนอแนะให้หน่วยงานของรัฐออกกฎกระทรวง ข้อบังคับ ข้อบัญญัติท้องถิ่น ระเบียบหรือประกาศ ที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม

(๕) เร่งรัดให้ส่วนราชการที่เกี่ยวข้องปฏิบัติตามคำพิพากษาของศาลที่เกี่ยวข้องกับคดีสิ่งแวดล้อม

(๖) พิจารณาและกำหนดมาตรการเพื่อให้มีการปฏิบัติตามกฎหมาย ข้อบังคับ ข้อบัญญัติท้องถิ่น ระเบียบหรือประกาศที่เกี่ยวข้องกับการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม และติดตามให้มีการปฏิบัติตามมาตรการดังกล่าว

(๗) ให้การสนับสนุนการวิเคราะห์และประเมินความเสียหายในทางวิชาการเพื่อกำหนดมูลค่าความเสียหาย

(๘) แต่งตั้งคณะกรรมการ หรือคณะทำงานเพื่อดำเนินการตามที่ กป.วล. มอบหมาย

(๙) เรียกให้หน่วยงานของรัฐ หรือขอให้องค์กรเอกชน ส่งเอกสารหรือข้อมูล หรือขอให้เจ้าหน้าที่จากหน่วยงานหรือองค์กรดังกล่าวมาให้ข้อคิดเห็นเกี่ยวกับเรื่องร้องทุกข์เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

(๑๐) ปฏิบัติการอื่นใดเพื่อให้เป็นไปตามระเบียบนี้ หรือตามที่คณะรัฐมนตรีหรือนายกรัฐมนตรีมอบหมาย

ข้อ ๑๐ ให้มีศูนย์ข้อมูล เป็นหน่วยงานภายในกรมควบคุมมลพิษ ทำหน้าที่เป็นสำนักงานเลขานุการของ กป.วล. และให้มีอำนาจหน้าที่ ดังต่อไปนี้

(๑) รับผิดชอบในงานธุรการ งานวิชาการ งานการประชุม และงานเลขานุการของ กป.วล. คณะกรรมการและคณะทำงาน

(๒) รวบรวมข้อมูลและข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการร้องทุกข์เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมจากหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน ประชาชน หรือสื่อมวลชนแขนงต่าง ๆ

(๓) วิเคราะห์และประเมินผลการแก้ไขปัญหาเรื่องร้องทุกข์เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

(๔) ประสานงานกับหน่วยงานของรัฐและองค์กรเอกชน เพื่อรวบรวมและให้บริการข้อมูลทุกชนิดที่เกี่ยวข้องกับการร้องทุกข์เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม





หน้า ๖

เล่ม ๑๒๔ ตอนพิเศษ ๒๓ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

(๕) ติดตามเร่งรัดการปฏิบัติการของหน่วยงานของรัฐที่ได้แจ้งหรือรายงานต่อศูนย์ข้อมูลตามระเบียบนี้ แล้วรายงาน กป.วล. เพื่อทราบหรือพิจารณาต่อไป

(๖) ติดตามเร่งรัดการปฏิบัติการของหน่วยงานของรัฐที่ต้องปฏิบัติตามคำวินิจฉัยหรือคำสั่งที่ได้ออกโดยอาศัยอำนาจตามระเบียบนี้ แล้วรายงาน กป.วล. เพื่อทราบหรือพิจารณาต่อไป

(๗) ปฏิบัติหน้าที่อื่นตามที่ได้รับมอบหมาย

หมวด ๓

การประสานงานกับหน่วยงานของรัฐและองค์กรเอกชน

ส่วนที่ ๑

การประสานงานเพื่อแก้ไขความเสียหายที่เกิดขึ้นแก่สาธารณะ

ข้อ ๑๑ ในกรณีหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องพบเห็นการกระทำความผิดกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม หรือได้รับแจ้งจากองค์กรเอกชนหรือบุคคลใดว่ามีการกระทำความผิดกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม เป็นเหตุให้เกิดอันตรายต่อสาธารณชนอันเนื่องมาจากภาวะมลพิษที่เกิดจากการแพร่กระจายของมลพิษ ให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องพิจารณาออกคำสั่งทางปกครองเพื่อระงับเหตุแห่งความเสียหายตามอำนาจหน้าที่โดยทันที เช่น การสั่งปิดหรือพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาต หรือการสั่งให้หยุดใช้ หรือทำประโยชน์ด้วยประการใด ๆ เพื่อระงับเหตุแห่งความเสียหายนั้น และหากมีความจำเป็นจะต้องดำเนินคดีกับผู้กระทำความผิด ให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องดำเนินการเก็บรวบรวมพยานหลักฐานและให้แจ้งให้ศูนย์ข้อมูลทราบโดยไม่ชักช้า

กรณีที่ต้องร้องขอหรือบุคคลใด พบว่าการกระทำความผิดตามวรรคหนึ่งจะก่อให้เกิดความเสียหายต่อสิ่งแวดล้อมเพิ่มขึ้น ให้แจ้งศูนย์ข้อมูลทราบเพื่อพิจารณาหามาตรการในการระงับเหตุแห่งความเสียหายเพิ่มเติม

ในกรณีที่ศูนย์ข้อมูลเห็นว่า มาตรการที่ใช้เพื่อการระงับเหตุแห่งความเสียหายของหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องตามวรรคหนึ่งไม่เพียงพอ ให้ศูนย์ข้อมูลเสนอมาตรการให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องดำเนินการเพิ่มเติมได้ตามที่เห็นสมควร หากหน่วยงานที่เกี่ยวข้องไม่ดำเนินการตามที่ศูนย์ข้อมูลเสนอ ให้ศูนย์ข้อมูลรายงานให้รัฐมนตรีผู้กำกับดูแลหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง และ กป.วล. ทราบโดยไม่ชักช้า



ข้อ ๑๒ ในกรณีที่เกิดเหตุฉุกเฉินหรืออันตรายต่อสาธารณชน อันเนื่องมาจากภาวะมลพิษ ที่เกิดจากการแพร่กระจายของมลพิษในเขตกรุงเทพมหานคร ราชการส่วนภูมิภาค หรือราชการ ส่วนท้องถิ่น เมื่อนายกรัฐมนตรีได้สั่งการหรือได้มอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือ ผู้ว่าราชการจังหวัด แล้วแต่กรณี ปฏิบัติหน้าที่แทนนายกรัฐมนตรีในการสั่งการภายในเขตจังหวัด ตามมาตรา ๘ แห่งพระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ แล้ว ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานครหรือผู้ว่าราชการจังหวัดแล้วแต่กรณี ติดตามดูแลให้บุคคลที่ เกี่ยวข้องปฏิบัติตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรีหรือผู้ที่ได้รับมอบอำนาจจากนายกรัฐมนตรีโดยเคร่งครัด และรายงานให้ศูนย์ข้อมูลทราบโดยไม่ชักช้า

ในกรณีที่เหตุฉุกเฉินหรืออันตรายดังกล่าวเกิดขึ้นในหลายจังหวัดคาบเกี่ยวกัน ให้ กป.วล. รายงานให้นายกรัฐมนตรีทราบเพื่อให้พิจารณาสั่งการตามที่เห็นสมควรต่อไป

ให้ศูนย์ข้อมูลมีหน้าที่ติดตามและรายงานผลการปฏิบัติตามคำสั่งนายกรัฐมนตรีหรือผู้ที่ได้รับ มอบอำนาจจากนายกรัฐมนตรีที่สั่งการตามวรรคหนึ่งให้ กป.วล. ทราบ

ข้อ ๑๓ ในกรณีบุคคลที่เกี่ยวข้องฝ่าฝืนไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของนายกรัฐมนตรีหรือผู้ที่ได้รับ มอบอำนาจจากนายกรัฐมนตรีตามข้อ ๑๒ ในเขตกรุงเทพมหานคร ให้ผู้ว่าราชการกรุงเทพมหานคร ประสานงานกับผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติหรือผู้บัญชาการตำรวจนครบาลแล้วแต่กรณี ในเขตจังหวัด อื่น ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดประสานงานกับผู้บังคับการตำรวจภูธรประจำจังหวัด เพื่อดำเนินคดีกับบุคคล ซึ่งฝ่าฝืนคำสั่งนั้น และรายงานให้ศูนย์ข้อมูลทราบโดยไม่ชักช้า และให้ศูนย์ข้อมูลรายงานผลการ ดำเนินคดีให้ กป.วล. ทราบทุกระยะ

ข้อ ๑๔ เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองและรักษาสิ่งแวดล้อม หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้อง อาจขอความร่วมมือจากผู้เสียหาย องค์กรเอกชน หรือบุคคลใดเพื่อ

- (๑) สืบเสาะหาข้อเท็จจริงเกี่ยวกับการกระทำความผิดอาญาตามกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม
- (๒) ค้นหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานในการดำเนินคดีแพ่งหรือคดีอื่น ๆ

ข้อ ๑๕ ให้โรงพยาบาลที่เป็นหน่วยงานของรัฐหรือสถานพยาบาลตามกฎหมายว่าด้วย สถานพยาบาล รักษาพยาบาลประชาชนที่ได้รับอันตรายจากภาวะมลพิษที่เกิดขึ้นโดยเร็ว โดยมี มาตรฐานในการบริการไม่ต่ำกว่าที่กำหนดไว้ในกฎหมายว่าด้วยสถานพยาบาล



ส่วนที่ ๒

การประนอมข้อพิพาท

ข้อ ๑๖ หากกรณีที่เกี่ยวข้องซึ่งประสงคจะตกลงระงับข้อพิพาทที่เกิดขึ้นด้วยวิธีประนอมข้อพิพาท ให้ปฏิบัติตามระเบียบสำนักงานอัยการสูงสุดว่าด้วยการประนอมข้อพิพาท

หมวด ๔

การประสานงานคดี

ส่วนที่ ๑

การประสานงานในชั้นสอบสวน

ข้อ ๑๗ เพื่อประโยชน์ในการเร่งรัดคิดตามการดำเนินคดีในชั้นสอบสวนคดีอาญาให้เป็นไปโดยรวดเร็วและมีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น เมื่อมีการกระทำผิดกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมขึ้น ให้ดำเนินการดังต่อไปนี้

(๑) ในกรณีที่ปรากฏว่ามีการกระทำความผิดกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม และไม่ปรากฏผู้ร้องทุกข์หรือกล่าวโทษตามกฎหมายภายในเจ็ดวัน ให้กรมควบคุมมลพิษดำเนินการกล่าวโทษตามกฎหมายโดยไม่ชักช้า

(๒) เพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดีอาญาตามกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม หรือเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติหน้าที่ของพนักงานสอบสวน พนักงานสอบสวนอาจขอคำแนะนำหรือคำปรึกษาขอรับทราบข้อมูลข่าวสาร หรือขอให้จัดส่งสิ่งอื่นใดที่อาจใช้เป็นพยานหลักฐานในสำนวนคดีจากหน่วยงานของรัฐ องค์กรเอกชน ผู้ทรงคุณวุฒิ หรือบุคคลอื่นใดได้

ในกรณีจำเป็น พนักงานสอบสวนจะขอคำปรึกษาจากพนักงานอัยการ เพื่อให้ความเห็นหรือคำแนะนำตามที่เห็นสมควรได้

(๓) เมื่อพนักงานสอบสวนได้รับคำร้องทุกข์หรือกล่าวโทษแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องซึ่งเป็นผู้ร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ รายงานข้อเท็จจริงให้ศูนย์ข้อมูลทราบเป็นลายลักษณ์อักษรโดยไม่ชักช้า เว้นแต่ข้อเท็จจริงอันเป็นพยานหลักฐานแห่งคดีในสำนวนที่อาจใช้เป็นพยานหลักฐานในชั้นศาล หรือข้อเท็จจริงที่หากเปิดเผยแล้วอาจทำให้เสื่อมประสิทธิภาพในการบังคับใช้กฎหมาย



## หน้า ๕

เล่ม ๑๒๔ ตอนพิเศษ ๒๓ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

ในกรณีที่องค์กรเอกชนหรือบุคคลใดเป็นผู้ร้องทุกข์หรือกล่าวโทษ ให้พนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบรายงานให้ศูนย์ข้อมูลทราบเป็นลายลักษณ์อักษรโดยไม่ชักช้า

(๔) ให้ศูนย์ข้อมูลติดตามผลการดำเนินคดีอาญาในชั้นสอบสวนอย่างใกล้ชิดหากปรากฏว่าพนักงานสอบสวนผู้รับผิดชอบไม่ดำเนินการในเวลาอันควร ให้ศูนย์ข้อมูลรายงานต่อ กป.วล. เพื่อติดตามผลต่อไป

ข้อ ๑๘ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดีในกรณีที่ไม่ปรากฏแน่ชัดว่าหน่วยงานใดของรัฐในจังหวัดมีหน้าที่ต้องประสานงานกับพนักงานสอบสวน ให้ผู้ว่าราชการจังหวัดเป็นผู้วินิจฉัยชี้ขาดและคำวินิจฉัยชี้ขาดนั้นให้เป็นที่สุด

หากการวินิจฉัยชี้ขาดตามวรรคหนึ่งไม่สามารถกระทำได้ เพราะเหตุที่ไม่อยู่ในอำนาจของผู้ว่าราชการจังหวัด หรือผู้ว่าราชการจังหวัดไม่ชี้ขาดภายในระยะเวลาอันสมควรหรือเพราะเหตุอื่นใด ให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องแจ้งให้ศูนย์ข้อมูลทราบ เพื่อให้ กป.วล. วินิจฉัยชี้ขาดโดยไม่ชักช้า และคำวินิจฉัยชี้ขาดนั้นให้เป็นที่สุด

## ส่วนที่ ๒

## การประสานงานคดีอาญาขึ้นพนักงานอัยการ

ข้อ ๑๙ ในการดำเนินคดีอาญาดำเนินการตามกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม เมื่อพนักงานอัยการได้รับความเห็นและสำนวนจากพนักงานสอบสวนแล้ว หากพนักงานอัยการมีคำสั่งให้พนักงานสอบสวนดำเนินการสอบสวนเพิ่มเติม หรือส่งพยานคนใดมาให้ซักถามตามมาตรา ๑๔๓ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา ให้พนักงานสอบสวนดำเนินการโดยไม่ชักช้า ทั้งนี้ ให้พนักงานสอบสวนประสานงานกับพนักงานอัยการอย่างใกล้ชิด

ข้อ ๒๐ ในกรณีที่พนักงานอัยการเห็นควรสั่งฟ้องผู้ต้องหาที่ยังเรียกหรือจับตัวไม่ได้ตามมาตรา ๑๔๑ วรรคสี่ แห่งประมวลกฎหมายวิธีพิจารณาความอาญา และได้แจ้งให้ผู้บัญชาการตำรวจแห่งชาติ หรือผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อจัดการให้ได้ตัวผู้ต้องหาภายในกำหนดอายุความแล้ว ให้พนักงานสอบสวนเร่งรัดดำเนินการให้ได้ตัวผู้ต้องหาดำเนินคดีต่อไปโดยเร็ว

ข้อ ๒๑ ในกรณีที่พนักงานอัยการผู้พิจารณาสำนวนมีคำสั่งให้พนักงานสอบสวนดำเนินการสอบสวนผู้ต้องหาในข้อหาอื่นที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับความผิดอาญาดำเนินการตามกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม



เพิ่มเติม หรือแนะนำให้พนักงานสอบสวนดำเนินคดีกับบุคคลอื่นที่เกี่ยวข้องในคดีดังกล่าวเพิ่มเติม ให้พนักงานสอบสวนเร่งรัดดำเนินคดีตามคำสั่งของพนักงานอัยการโดยเร็ว

ข้อ ๒๒ ให้พนักงานอัยการประสานงาน ให้ความรู้ ให้คำปรึกษา แนะนำ ชี้แจง ขอบการร้อง วิธีป้องกันแก้ไข ตลอดจนให้บริการด้านกฎหมายเกี่ยวกับการดำเนินคดีเกี่ยวกับ สิ่งแวดล้อมแก่พนักงานสอบสวน หน่วยงานของรัฐ เจ้าพนักงานท้องถิ่น องค์การเอกชน และ ประชาชนในจังหวัด

ข้อ ๒๓ กรณีมีการเดินเผชิญสืบในการดำเนินคดีอาญาตามกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ให้พนักงานสอบสวนประสานกับผู้เสียหายหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องในการอำนวยความสะดวกแก่ พนักงานอัยการ และศาลในการเดินเผชิญสืบ

ข้อ ๒๔ ในกรณีที่ผู้เสียหาย ผู้แทนโดยชอบธรรม ผู้บุกรุก ผู้สืบสันดาน สามีหรือภริยา ของผู้เสียหาย หน่วยงานของรัฐ เจ้าพนักงานท้องถิ่น องค์การเอกชน หรือบุคคลที่เกี่ยวข้องขอทราบ ผลการดำเนินคดีในศาลอันถึงที่สุดหรือคำสั่งเด็ดขาดไม่ฟ้องคดีพร้อมด้วยผลของคำสั่งดังกล่าวจาก พนักงานอัยการ ให้พนักงานอัยการดำเนินการให้ตามระเบียบของสำนักงานอัยการสูงสุดโดยมิชักช้า

ในกรณีที่การดำเนินคดีในศาลยังไม่ถึงที่สุดหรืออยู่ระหว่างการพิจารณาสั่งคดีของพนักงาน อัยการ ให้พนักงานอัยการเปิดเผยรายละเอียดหรือข้อมูลเท่าที่เห็นว่าไม่เป็นการเสียหายแก่การดำเนินคดี ในอำนาจหน้าที่ของพนักงานอัยการ

ข้อ ๒๕ ในการดำเนินคดีอาญาตามกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม เมื่อคดีถึงที่สุดให้พนักงาน อัยการแจ้งผลคดีแก่ศูนย์ข้อมูลโดยเร็ว และให้ศูนย์ข้อมูลแจ้งหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องและผู้มีส่วน เกี่ยวข้องในคดีทราบต่อไป

### ส่วนที่ ๓

#### การประสานงานคดีแพ่งระหว่างหน่วยงานของรัฐ

ข้อ ๒๖ เพื่อประโยชน์ในการดำเนินคดีแพ่งตามกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมให้หน่วยงาน ของรัฐซึ่งมีอำนาจหน้าที่คุ้มครอง ส่งเสริม อนุรักษ์และรักษาสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายที่ได้รับความ เสียหาย รวบรวมข้อมูลที่เกี่ยวข้องกับผู้ก่อให้เกิดความเสียหาย ข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานที่เกี่ยวข้องกับ ค่าเสียหาย จำนวนผู้เสียหายและพยานหลักฐานอื่นภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ทราบถึงความเสียหาย





ถ้าหน่วยงานของรัฐได้รับความเสียหายไม่สามารถดำเนินการให้แล้วเสร็จภายในเวลาที่กำหนดตามวรรคหนึ่ง ให้ยื่นเรื่องต่อ กป.วล. ผ่านศูนย์ข้อมูลเพื่อขอขยายเวลา ทั้งนี้ กป.วล. จะขยายเวลาให้ครั้งละไม่เกินสามสิบวัน

ข้อ ๒๗ การรวบรวมข้อเท็จจริงและพยานหลักฐานดังกล่าวตามข้อ ๒๖ ให้หน่วยงานของรัฐที่ได้รับความเสียหายเชิญผู้ทรงคุณวุฒิหรือผู้แทนหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องร่วมพิสูจน์ค้นหาข้อเท็จจริงและรวบรวมพยานหลักฐานเกี่ยวกับค่าเสียหาย จำนวนผู้เสียหาย มูลค่าความเสียหายที่เกิดขึ้น และพยานหลักฐานอื่น ๆ ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งประสานงานกับสำนักงานอัยการสูงสุดในการวางรูปคดี

ข้อ ๒๘ การพิสูจน์ความเสียหายตามข้อ ๒๗ ต้องดำเนินการโดยมิชักช้า ในกรณีที่ความเสียหายหรือผลกระทบใดไม่สามารถพิสูจน์ทราบได้โดยแน่ชัด ให้ดำเนินการพิสูจน์ความเสียหายโดยอัยการพิสูจน์ทางวิชาการ หรือรับฟังความคิดเห็นจากผู้ทรงคุณวุฒิด้านสิ่งแวดล้อม

ข้อ ๒๙ ในการรวบรวมข้อเท็จจริงตามข้อ ๒๖ หากมีกรณีจำเป็นให้เชิญผู้ก่อให้เกิดความเสียหายหรือประชาชนผู้ได้รับความเสียหายเข้าชี้แจงหรือให้ข้อมูลด้วย

ข้อ ๓๐ ให้หน่วยงานของรัฐตามข้อ ๒๖ แจ้งผลให้ศูนย์ข้อมูลทราบภายในสิบวันนับแต่วันที่รวบรวมข้อเท็จจริง ค่าเสียหายและพยานหลักฐานแล้วเสร็จ และให้ศูนย์ข้อมูลติดตามผลการดำเนินคดีอันเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเพื่อรายงานต่อ กป.วล. ทุกระยะด้วย

ข้อ ๓๑ กรณีที่การพิสูจน์ค่าเสียหายมีค่าใช้จ่าย ให้เบิกจ่ายจากงบประมาณของหน่วยงานของรัฐตามข้อ ๒๖ หากเงินงบประมาณของหน่วยงานของรัฐดังกล่าวไม่เพียงพอ ให้ใช้เงินจากกองทุนสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ หรือเงินบริจาคจากองค์กรการกุศล

ข้อ ๓๒ ในกรณีที่มิมีหน่วยงานของรัฐได้รับความเสียหายหลายหน่วยงานในเขตท้องที่เดียวกันหรือในหลายท้องที่ ให้ทุกหน่วยงานของรัฐที่ได้รับความเสียหายส่งเรื่องไปยังสำนักงานอัยการสูงสุดเพื่อพิจารณาตามระเบียบของสำนักงานอัยการสูงสุดโดยไม่ชักช้า

ในกรณีที่ไม่มีหน่วยงานของรัฐหน่วยงานใดรับเป็นตัวแทน ให้ศูนย์ข้อมูลนำเรื่องเสนอ กป.วล. เพื่อพิจารณาตามอำนาจหน้าที่โดยไม่ชักช้า

ข้อ ๓๓ เมื่อหัวหน้าผู้รับผิดชอบทางแพ่งและจำนวนมูลค่าความเสียหายหรือค่าสินไหมทดแทนได้แล้ว ให้หน่วยงานของรัฐที่ได้รับความเสียหายรีบส่งเรื่องไปยังพนักงานอัยการเพื่อพิจารณาโดยไม่ชักช้า



ส่วนที่ ๔

การดำเนินคดีและการบังคับคดี

ข้อ ๓๔ ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐได้รับความเสียหายฟ้องคดีแพ่งเพื่อเรียกค่าเสียหาย นอกจากจะเรียกค่าสินไหมทดแทนเพื่อการละเมิดตามที่กำหนดไว้ในประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์หรือค่าเสียหายอันจะเรียกได้ตามกฎหมายเฉพาะแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐดังกล่าว ดำเนินการพิสูจน์ถึงค่าเสียหายดังต่อไปนี้ประกอบด้วย คือ

(๑) ค่าเสียหายที่รัฐพึงได้รับจากสิ่งแวดลอมที่เสียหาย

(๒) ค่าเสียหายที่เกิดจากการใช้งบประมาณของรัฐหรือจากแหล่งเงินทุนอื่นเพื่อใช้ในการ บำบัดฟื้นฟูและบูรณะความเสียหายของสิ่งแวดลอมให้คืนกลับสู่สภาพเดิม

(๓) ค่าเสียโอกาสในการนำงบประมาณหรือเงินทุนที่ใช้ตาม (๒) ไปลงทุนในโครงการอื่น ของรัฐเพื่อสังคมโดยรวม

(๔) ค่าเสียหายที่รัฐต้องมีการเพิ่มขึ้นในการดูแลสุขภาพ ร่างกายและอนามัยของประชาชน อันอาจเกิดขึ้นในอนาคต

(๕) ค่าเสียหายต่อเนื่องอื่น ๆ อันพึงเกิดในอนาคต

ข้อ ๓๕ ในการดำเนินคดี หากหน่วยงานของรัฐที่เป็นตัวความพิจารณาเห็นว่ามิเหตุจำเป็น เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนเสียหายหรือเพื่อคุ้มครองประโยชน์หรือสิทธิของผู้ได้รับความเสียหาย หรือ มิเหตุจำเป็นอื่น ให้หน่วยงานของรัฐดังกล่าวรีบแจ้งพนักงานอัยการเพื่อพิจารณาใช้วิธีการคุ้มครอง ประโยชน์ในระหว่างการพิจารณาหรือเพื่อบังคับตามคำพิพากษาหรือคำสั่งตามประมวลกฎหมาย วิธีพิจารณาความแพ่ง

ข้อ ๓๖ เมื่อคดีถึงที่สุดแล้ว ให้หน่วยงานของรัฐเป็นตัวความรายงานผลคดีไปยัง ศูนย์ข้อมูลโดยเร็วและเร่งรัดติดตามบังคับคดีแก่ลูกหนี้ตามคำพิพากษาให้ถึงที่สุด และให้รายงาน ผลการบังคับคดีไปยังคณะกรรมการพิจารณาความรับผิดชอบทางแพ่งที่ได้รับแต่งตั้งจากกระทรวงการคลัง และรายงานสำนักงานอัยการสูงสุดทราบเป็นระยะ

ในกรณีที่หน่วยงานของรัฐเป็นตัวความดำเนินการติดตามบังคับคดีแก่ลูกหนี้ตามคำพิพากษา ล่าช้าเกินสมควร ให้ศูนย์ข้อมูลรายงาน กป.วล. เพื่อพิจารณาต่อไป



หน้า ๑๓

เล่ม ๑๒๔ ตอนพิเศษ ๒๓ ง

ราชกิจจานุเบกษา

๒๘ กุมภาพันธ์ ๒๕๕๐

ข้อ ๓๖ เพื่อประโยชน์ในการบังคับคดีตามคำพิพากษาของศาล สำหรับในเขตกรุงเทพมหานคร ให้หน่วยงานของรัฐซึ่งเป็นตัวความขอความร่วมมือจากผู้อำนวยการเขตหรือหัวหน้าสำนักงานเขตสาขา ในเขตจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร ให้ขอความร่วมมือจากนายอำเภอหรือปลัดอำเภอผู้เป็นหัวหน้าประจำกิ่งอำเภอ เพื่อสืบเสาะหาทรัพย์สินของผู้ก่อให้เกิดความเสียหายแล้วแจ้งพนักงานอัยการเพื่อดำเนินการบังคับคดีตามคำพิพากษาคามระเบียบของสำนักงานอัยการสูงสุดต่อไป

ข้อ ๓๗ ให้หน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องวางระเบียบหรือออกคำสั่งของหน่วยงานหรือดำเนินการอื่นใดเพื่อปฏิบัติการตามระเบียบนี้

ประกาศ ณ วันที่ ๒๐ กุมภาพันธ์ พ.ศ. ๒๕๕๐

พลเอก สุรยุทธ์ จุลานนท์

นายกรัฐมนตรี

# ภาคผนวก ข

สรุปกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ข ฉบับ  
ตามระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประสานงาน  
เพื่อบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๐







พระราชบัญญัติ  
ส่งเสริมและรักษาคุณภาพ  
สิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๒๕







## พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาคุณภาพ สิ่งแวดล้อมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรการทางปกครอง

| บทบัญญัติของกฎหมาย                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | สรุปหลักกฎหมาย                                                                                                                                                                                              | โทษทางอาญา                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>มาตรา ๙</b> เมื่อมีเหตุฉุกเฉินหรือเหตุภัยอันตรายต่อสาธารณชนอันเนื่องมาจากภัยธรรมชาติหรือภาวะมลพิษที่เกิดจากการแพร่กระจายของมลพิษ ซึ่งหากปล่อยไว้เช่นนั้นจะเป็นอันตรายอย่างร้ายแรงต่อชีวิต ร่างกายหรือสุขภาพอนามัยของประชาชน หรือก่อความเสียหายต่อทรัพย์สินของประชาชนหรือของรัฐเป็นอันมาก ให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งตามที่เห็นสมควรให้ส่วนราชการ รัฐวิสาหกิจหรือบุคคลใด รวมทั้งบุคคลซึ่งได้รับหรืออาจได้รับอันตรายหรือความเสียหายดังกล่าว กระทำหรือร่วมกันกระทำการใดๆ อันจะมีผลเป็นการควบคุม ระงับหรือบรรเทาผลร้ายจากอันตรายและความเสียหายที่เกิดขึ้นนั้นได้อย่างทันที่ทั้งที่ในกรณีที่ทราบว่าคุณใดเป็นผู้ก่อให้เกิดภาวะมลพิษดังกล่าว ให้นายกรัฐมนตรีมีอำนาจสั่งบุคคลนั้นไม่ให้กระทำการใดอันจะมีผลเป็นการเพิ่มความรุนแรงแก่ภาวะมลพิษในระหว่างที่มีเหตุภัยอันตรายดังกล่าวด้วย</p> <p>อำนาจในการสั่งตามวรรคหนึ่ง นายกรัฐมนตรีจะมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดปฏิบัติราชการภายในเขตจังหวัดแทนนายกรัฐมนตรีได้ โดยให้ทำเป็นคำสั่งและประกาศในราชกิจจานุเบกษา</p> <p>เมื่อนายกรัฐมนตรีได้สั่งตามวรรคหนึ่ง หรือผู้ว่าราชการจังหวัดในการปฏิบัติราชการแทนนายกรัฐมนตรีได้สั่งตามวรรคสองแล้ว ให้ประกาศคำสั่งดังกล่าวในราชกิจจานุเบกษาโดยมิชักช้า</p> | <p>มาตรา ๙ เป็นกรณีมีเหตุฉุกเฉินหรือเหตุภัยอันตรายต่อสาธารณชนในลักษณะที่ก่อให้เกิดอันตรายอย่างร้ายแรงนายกฯเป็นผู้สั่งการเพื่อระงับเหตุแห่งความเสียหาย จะมอบอำนาจให้ผู้ว่าราชการจังหวัดทำหน้าที่แทนฯ ได้</p> | <p>หากมีผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหรือขัดขวางการกระทำที่ออกตามมาตรา ๙ จะมีโทษทางอาญา (มาตรา ๙๘ วรรคแรก)</p> <p>โทษ : จำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ และในกรณีที่ผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหรือขัดขวางการกระทำใดๆ ตามคำสั่งดังกล่าว เป็นผู้ก่อให้เกิดอันตราย หรือความเสียหายจากภาวะมลพิษ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๕ ปี หรือปรับไม่เกิน ๕ แสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> |



| บทบัญญัติของกฎหมาย                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | สรุปหลักกฎหมาย                                                                                                                                                                                                                                                                                        | โทษทางอาญา |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <p><b>มาตรา ๑๐</b> เพื่อเป็นการป้องกันแก้ไข ระวัง หรือบรรเทาเหตุฉุกเฉิน หรือเหตุภัยอันตรายจาก ภาวะมลพิษตามมาตรา ๙ ให้รัฐมนตรีกำหนด มาตรการป้องกันและจัดทำแผนฉุกเฉินเพื่อแก้ไข สถานการณ์ที่เกิดขึ้นไว้ล่วงหน้า</p>                                                                                                                                                                                               | <p>มาตรา ๑๐ เป็นการ ป้องกัน แก้ไข ระวัง หรือ บรรเทาเหตุฉุกเฉิน หรือ ภัยอันตรายที่จะเกิดขึ้น ในอนาคตตามมาตรา ๙ รัฐมนตรีเป็นผู้กำหนด มาตรการดังกล่าว</p>                                                                                                                                                |            |
| <p><b>มาตรา ๕๕</b> ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของ คณะกรรมการควบคุมมลพิษและโดยความเห็น ขอบของคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ มีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษากำหนด มาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิด สำหรับ ควบคุมการระบายน้ำทิ้ง การปล่อยทิ้งอากาศเสีย การปล่อยทิ้งของเสีย หรือมลพิษอื่นใดจาก แหล่งกำเนิดออกสู่สิ่งแวดล้อม เพื่อรักษาคุณภาพ สิ่งแวดล้อมให้ได้มาตรฐานคุณภาพสิ่งแวดล้อม ตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้</p> | <p>มาตรา ๕๕ รัฐมนตรี มีอำนาจประกาศกำหนด มาตรฐานควบคุมมลพิษ จากแหล่งกำเนิด สำหรับ ควบคุมการระบายน้ำทิ้ง การปล่อยทิ้งอากาศเสีย การปล่อยทิ้งของเสีย หรือ มลพิษอื่นใดจากแหล่งกำเนิด ออกสู่สิ่งแวดล้อม</p>                                                                                                 |            |
| <p><b>มาตรา ๕๙</b> ในกรณีที่น่าปรากฏว่าท้องที่ใด มีปัญหามลพิษซึ่งมีแนวโน้มที่จะร้ายแรงถึงขนาด เป็นอันตรายต่อสุขภาพอนามัยของประชาชน หรืออาจก่อให้เกิดผลกระทบเสียหายนต่อคุณภาพ สิ่งแวดล้อม ให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่ง ชาติมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดให้ท้องที่นั้นเป็นเขตควบคุมมลพิษเพื่อ ดำเนินการควบคุม ลด และขจัดมลพิษได้</p>                                                                      | <p>มาตรา ๕๙ คณะกรรมการ สิ่งแวดล้อมแห่งชาติมี อำนาจประกาศกำหนดให้ ท้องที่นั้นเป็นเขตควบคุม มลพิษ ในกรณีที่น่าปรากฏว่า ท้องที่ที่มีปัญหามลพิษ ที่ร้ายแรงถึงขนาดเป็น อันตรายต่อสุขภาพอนามัย ของประชาชนหรืออาจก่อ ให้เกิดผลกระทบเสียหายน ต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม เพื่อดำเนินการควบคุม ลด และขจัดมลพิษได้</p> |            |



| บทบัญญัติของกฎหมาย                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | สรุปหลักกฎหมาย                                                                                                                                                                                   | โทษทางอาญา                                                                                                                                               |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>มาตรา ๖๕</b> ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่ตรวจพบว่าได้มีการใช้ยานพาหนะโดยฝ่าฝืนตามมาตรา ๖๔ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจออกคำสั่งห้ามใช้ยานพาหนะนั้นโดยเด็ดขาดหรือจนกว่าจะได้มีการแก้ไขปรับปรุงให้เป็นไปตามมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดที่กำหนดตามมาตรา ๕๕</p>                                                                                                                                                                                                                              | <p>มาตรา ๖๕ หากมีการตรวจพบว่าได้มีการใช้ยานพาหนะเกินกว่ามาตรฐานฯ พนักงานเจ้าหน้าที่ (ที่มีอำนาจ) ออกคำสั่งห้ามใช้ยานพาหนะนั้นโดยเด็ดขาดหรือจนกว่าจะได้มีการแก้ไขปรับปรุงให้เป็นไปตามมาตรฐานฯ</p> | <p>กรณีที่ฝ่าฝืนคำสั่งห้ามใช้ยานพาหนะต้องรับโทษทางอาญา (มาตรา ๑๐๒)</p> <p>โทษ : ปรับไม่เกินห้าพันบาท</p>                                                 |
| <p><b>มาตรา ๖๖</b> ในการออกคำสั่งห้ามใช้ยานพาหนะตามมาตรา ๖๕ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งทำเครื่องหมายให้เห็นปรากฏเด่นชัดเป็นตัวอักษรที่มีข้อความว่า “ห้ามใช้เด็ดขาด” หรือ “ห้ามใช้ชั่วคราว” หรือเครื่องหมายอื่นใด ซึ่งเป็นที่รู้และเข้าใจของประชาชนโดยทั่วไปว่ามีความหมายอย่างเดียวกันไว้ ณ ส่วนใดส่วนหนึ่งของยานพาหนะนั้นด้วย การทำและการยกเลิกเครื่องหมายห้ามใช้ตามวรรคหนึ่ง หรือการใช้ยานพาหนะในขณะที่มีเครื่องหมายดังกล่าวให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง</p> | <p>มาตรา ๖๖ พนักงานเจ้าหน้าที่ผู้ออกคำสั่งทำเครื่องหมายให้เห็นเด่นชัดมีข้อความว่า “ห้ามใช้เด็ดขาด” หรือ “ห้ามใช้ชั่วคราว” หรือเครื่องหมายอื่นใด ณ ส่วนใดส่วนหนึ่งของยานพาหนะนั้น</p>             |                                                                                                                                                          |
| <p><b>มาตรา ๖๗</b> ในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๖๕ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้ยานพาหนะหยุดเพื่อตรวจสอบหรือเข้าไปในยานพาหนะหรือกระทำการใดๆ ที่จำเป็นเพื่อตรวจสอบเครื่องยนต์ และอุปกรณ์ของยานพาหนะนั้นได้</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                 | <p>มาตรา ๖๗ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้ยานพาหนะ “หยุด” เพื่อตรวจสอบหรือเข้าไปในยานพาหนะหรือกระทำการใดๆ ที่จำเป็น</p>                                                                     | <p>หากไม่ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าว ต้องรับโทษทางอาญา (มาตรา ๑๐๓)</p> <p>โทษ : จำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำ ทั้งปรับ</p> |



## บทบัญญัติของกฎหมาย

**มาตรา ๖๘** ให้รัฐมนตรีโดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมมลพิษมีอำนาจประกาศในราชกิจจานุเบกษา กำหนดประเภทของแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุม การปล่อยอากาศเสีย รังสี หรือมลพิษอื่นใดที่อยู่ในสภาพเป็นควัน ไอ ก๊าซ เขม่า ฝุ่น ละออง เถ้าถ่านหรือมลพิษอากาศ ในรูปแบบไดออกไซด์หรือสารประกอบไฮโดรคาร์บอนเกินมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดที่กำหนดตามมาตรา ๕๕ หรือมาตรฐานที่ส่วนราชการใดกำหนดโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายอื่นและมาตรฐานนั้นยังมีผลใช้บังคับตามมาตรา ๕๖ หรือมาตรฐานที่ผู้ว่าราชการจังหวัดกำหนดเป็นพิเศษสำหรับเขตควบคุมมลพิษตามมาตรา ๕๘

เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษที่กำหนดตามวรรคหนึ่งมีหน้าที่ต้องติดตั้ง หรือจัดให้มีระบบบำบัดอากาศเสีย อุปกรณ์หรือเครื่องมืออื่นใดสำหรับการควบคุม กำจัดลด หรือขจัดมลพิษซึ่งอาจมีผลกระทบต่อคุณภาพอากาศตามที่เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษกำหนด เว้นแต่จะได้มีระบบอุปกรณ์หรือเครื่องมือดังกล่าวซึ่งเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษได้ทำการตรวจสอบและทดลองแล้วเห็นว่ายังใช้การได้อยู่แล้ว เพื่อการนี้เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษจะกำหนดให้มีผู้ควบคุมการดำเนินงานระบบบำบัดอากาศเสีย อุปกรณ์ หรือเครื่องมือดังกล่าวด้วยก็ได้

ให้นำความในวรรคหนึ่งและวรรคสองมาใช้บังคับกับแหล่งกำเนิดมลพิษที่ปล่อย หรือก่อให้เกิดเสียงหรือความสั่นสะเทือนเกินกว่าระดับมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดที่กำหนดตามมาตรา ๕๕ หรือมาตรฐานที่ส่วนราชการใดกำหนดโดยอาศัยอำนาจตามกฎหมายอื่นและมาตรฐานนั้นยังมีผลใช้บังคับตามมาตรา ๕๖ หรือมาตรฐานที่ผู้ว่าราชการจังหวัดกำหนดเป็นพิเศษสำหรับเขตควบคุมมลพิษตามมาตรา ๕๘ ด้วยโดยอนุโลม

## สรุปหลักกฎหมาย

**มาตรา ๖๘** วรรคแรก  
รัฐมนตรีมีอำนาจประกาศฯ กำหนดประเภทของแหล่งกำเนิดมลพิษที่จะต้องถูกควบคุม การปล่อยอากาศเสีย รังสี หรือมลพิษอื่นใดที่อยู่ในสภาพเป็นควัน ไอ ก๊าซ เขม่า ฝุ่น ละออง เถ้าถ่านหรือมลพิษอากาศออกสู่บรรยากาศไม่เกินมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดที่กำหนดตามกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่นวรรคสอง

เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษ มีหน้าที่ต้องติดตั้ง หรือจัดให้มีระบบบำบัดอากาศเสีย อุปกรณ์หรือเครื่องมืออื่นใดสำหรับการควบคุม กำจัดลด หรือขจัดมลพิษซึ่งอาจมีผลกระทบต่อคุณภาพอากาศ ยกเว้น ระบบ อุปกรณ์หรือเครื่องมือ

ดังกล่าว ซึ่งเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษได้ตรวจสอบและทดลองแล้วเห็นว่ายังใช้การได้อยู่

วรรคท้าย

ให้นำวรรคแรก+วรรคสองมาใช้บังคับกับแหล่งกำเนิดมลพิษที่ปล่อย หรือก่อให้เกิดเสียงหรือความสั่นสะเทือนเกินกว่าระดับมาตรฐานตามกฎหมายนี้หรือกฎหมายอื่น

## โทษทางอาญา



## คู่มือปฏิบัติในการรายงานข้อ มูล

สำหรับพนักงานสอบสวนตามระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติ  
ว่าด้วยการปฏิบัติงานเมื่อมีงานลักษณะที่เกี่ยวกับคดีอาญา พ.ศ. ๒๕๕๐

| บทบัญญัติของกฎหมาย                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | สรุปหลักกฎหมาย                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | โทษทางอาญา                                                                                                                                              |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>มาตรา ๗๐</b> เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษที่กำหนดตามมาตรา ๖๙ มีหน้าที่ต้องก่อสร้าง ติดตั้งหรือจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียตามที่เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษกำหนด เพื่อการนี้ เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษจะกำหนดให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองมีผู้ควบคุมการดำเนินงานระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียที่กำหนดให้ทำการก่อสร้าง ติดตั้งหรือจัดให้มีขึ้นนั้นด้วยก็ได้</p> <p>ในกรณีแหล่งกำเนิดมลพิษใดมีระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียอยู่แล้วก่อนวันที่มีประกาศของรัฐมนตริตามมาตรา ๖๙ ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษแจ้งต่อเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษเพื่อตรวจสอบ หากเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษเห็นว่าระบบบำบัดน้ำเสีย หรือระบบกำจัดของเสียที่มีอยู่แล้วยังไม่สามารถทำการบำบัดน้ำเสีย หรือกำจัดของเสียให้เป็นไปตามมาตรฐานควบคุมมลพิษจากแหล่งกำเนิดที่กำหนดไว้ เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษมีหน้าที่ต้องดำเนินการแก้ไขหรือปรับปรุงตามที่เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษกำหนด</p> <p><b>มาตรา ๗๑</b> ในเขตควบคุมมลพิษใดหรือเขตท้องที่ใดที่ทางราชการได้จัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมไว้แล้ว ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษตามมาตรา ๗๐ วรรคหนึ่ง ซึ่งยังมีได้ทำการก่อสร้าง ติดตั้งหรือจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียตามที่เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ</p> | <p>มาตรา ๗๐ เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษมีหน้าที่ต้องก่อสร้าง ติดตั้งหรือจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสีย</p> <p>เจ้าพนักงานฯ กำหนดให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองฯ มีผู้ควบคุมการดำเนินงานดังกล่าวด้วยก็ได้</p> <p>วรรคสอง</p> <p>กรณีที่แหล่งกำเนิดมลพิษใดมีระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียอยู่แล้ว ก่อนวันที่มีประกาศฯ เจ้าของหรือผู้ครอบครองฯ แจ้งต่อเจ้าพนักงานฯ เพื่อตรวจสอบ หากเห็นว่าระบบบำบัดหรือระบบกำจัด ที่มีอยู่ไม่สามารถทำการบำบัดหรือกำจัดของเสียให้เป็นไปตามมาตรฐานได้ เจ้าของหรือผู้ครอบครองฯ มีหน้าที่ต้องดำเนินการแก้ไขหรือปรับปรุงตามที่กำหนด</p> | <p>หากหลีกเลี่ยงไม่จัดส่งน้ำเสียหรือของเสียไปทำการบำบัดโดยระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมและลักลอบปล่อยทิ้งน้ำเสียหรือของเสียนั้น ออกสู่</p> |





| บทบัญญัติของกฎหมาย                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | สรุปหลักกฎหมาย                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | โทษทางอาญา                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>กำหนด หรือไม่ประสงค์ที่จะทำการก่อสร้างหรือจัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียตามที่เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษกำหนดดังกล่าว มีหน้าที่ต้องจัดส่งน้ำเสีย หรือของเสียที่เกิดจากการดำเนินการของตนไปทำการบำบัดหรือกำจัดโดยระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมที่มีอยู่ภายในเขตควบคุมมลพิษหรือเขตท้องที่นั้น และมีหน้าที่ต้องเสียค่าบริการตามอัตราที่กำหนดโดยพระราชบัญญัตินี้หรือโดยกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <ul style="list-style-type: none"> <li>จัดส่งน้ำเสียหรือของเสียนั้นไปบำบัด และเสียค่าบริการตามที่ พ.ร.บ. นี้กำหนด</li> </ul>                                                                                                                                                                                                                                                                              | <p>สิ่งแวดล้อมภายนอกเขตที่ตั้งแหล่งกำเนิดมลพิษ หรือกรณีไม่ยอมชำระค่าบริการที่กำหนดโดยไม่มีสิทธิได้รับยกเว้นตามมาตรา ๘๙ วรรคสอง จะต้องเสียค่าปรับสี่เท่าของอัตราค่าบริการ (มาตรา ๙๐) ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๗๑ ต้องรับโทษทางอาญา (มาตรา ๑๐๔ )</p> <p>โทษ : จำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> |
| <p><b>มาตรา ๗๒</b> ในเขตควบคุมมลพิษใดหรือเขตท้องที่ใดที่ทางราชการได้จัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมไว้แล้ว ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษทุกประเภท เว้นแต่เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษที่กำหนดตามมาตรา ๗๐ มีหน้าที่ต้องจัดส่งน้ำเสีย หรือของเสียที่เกิดจากแหล่งกำเนิดมลพิษของตนไปทำการบำบัดหรือกำจัดโดยระบบบำบัดน้ำเสียรวม หรือระบบกำจัดของเสียรวมที่มีอยู่ภายในเขตควบคุมมลพิษหรือเขตท้องที่นั้น และมีหน้าที่ต้องเสียค่าบริการตามอัตราที่กำหนดโดยพระราชบัญญัตินี้หรือโดยกฎหมายอื่นที่เกี่ยวข้อง เว้นแต่แหล่งกำเนิดมลพิษนั้น มีระบบบำบัดน้ำเสีย หรือระบบกำจัดของเสียของตนเองอยู่แล้ว และสามารถทำการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสียได้ตามมาตรฐานที่กำหนดตามพระราชบัญญัตินี้</p> | <p>มาตรา ๗๒ คือ เขตท้องที่มีระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียรวมไว้แล้ว เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษมีหน้าที่ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>จัดส่งน้ำเสียหรือของเสียนั้นไปบำบัดและเสียค่าบริการตามที่ พ.ร.บ. นี้กำหนด (เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษประเภทบ้านเรือนที่อยู่อาศัยซึ่งเป็นผู้ใช้รายย่อย มีสิทธิได้รับยกเว้นค่าบริการตามมาตรา ๘๙ วรรคสอง)</li> </ul> | <p>ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๗๒ ต้องรับโทษทางอาญา (มาตรา ๑๐๔)</p> <p>โทษ : จำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>                                                                                                                                                                                   |



## คู่มือปฏิบัติในการรายงานข้อ มูล

สำหรับพนักงานสอบสวนตามระเบียบสำนักงานก ารยุติธรรม  
ว่าด้วยการปฏิบัติงานเมื่อจับกุมผู้ต้องหาและควบคุมตัว ณ. ๒๕๕๐

| บทบัญญัติของกฎหมาย                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                  | สรุปหลักกฎหมาย                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | โทษทางอาญา                                                                                                                  |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>มาตรา ๗๓ ห้ามมิให้ผู้ใดรับจ้างเป็นผู้ควบคุมหรือรับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสีย เว้นแต่จะได้รับใบอนุญาตจากเจ้าพนักงานท้องถิ่น การขอและการออกใบอนุญาต คุณสมบัติของผู้ขอรับใบอนุญาต การควบคุมการปฏิบัติงานของผู้ได้รับอนุญาต การต่ออายุใบอนุญาต การออกใบแทนใบอนุญาต การสั่งพักและการเพิกถอนการอนุญาตและการเสียค่าธรรมเนียมการขอและการออกใบอนุญาตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่กำหนดในกฎกระทรวง ให้ถือว่าผู้ได้รับใบอนุญาตให้เป็นผู้รับจ้างให้บริการเป็นผู้รับใบอนุญาตให้เป็นผู้ควบคุมด้วยในการรับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสียของผู้รับจ้างให้บริการตามวรรคหนึ่งจะเรียกเก็บค่าบริการเกินกว่าอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวงมิได้</p> | <p>มาตรา ๗๓ ห้ามการรับจ้างเป็นผู้ควบคุมหรือรับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสีย เว้นแต่จะปฏิบัติตามที่บทบัญญัติมาตรานี้กำหนด</p>                                                                                                                                                                                                                                                                           | <p>ฝ่าฝืน ต้องรับโทษทางอาญา (มาตรา ๑๐๕)<br/>โทษ : จำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p>     |
| <p>มาตรา ๗๔ ในเขตควบคุมมลพิษใดหรือในเขตท้องที่ใดที่ทางราชการยังมิได้จัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวม แต่มีผู้ได้รับใบอนุญาตรับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสียอยู่ในเขตควบคุมมลพิษหรือเขตท้องที่นั้นให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษตามมาตรา ๗๑ และมาตรา ๗๒ จัดส่งน้ำเสียหรือของเสียจากแหล่งกำเนิดของตนไปให้ผู้รับจ้างให้บริการทำการบำบัดหรือกำจัดตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนดโดยคำแนะนำของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ</p>                                                                                                                                                                             | <p>มาตรา ๗๔ คือ กรณีเขตท้องที่ใดที่ทางราชการยังมิได้จัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวม แต่มีผู้ได้รับใบอนุญาตรับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสียอยู่ในเขตนั้น เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษตามมาตรา ๗๑ และมาตรา ๗๒ มีหน้าที่จัดส่งน้ำเสียหรือของเสียจากแหล่งกำเนิดของตนไปให้ผู้รับจ้างให้บริการทำการบำบัดหรือกำจัดตามหลักเกณฑ์ วิธีการและเงื่อนไขที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นกำหนด</p> | <p>ฝ่าฝืนมาตรา ๗๔ มีบทลงโทษอาญา (มาตรา ๑๐๕)<br/>โทษ : จำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> |



| บทบัญญัติของกฎหมาย                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | สรุปหลักกฎหมาย                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | โทษทางอาญา                                                                                                                                       |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>มาตรา ๗๕</b> ในเขตควบคุมมลพิษใด หรือเขตท้องที่ใดที่ทางราชการยังมิได้จัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมและไม่มีผู้ได้รับใบอนุญาตรับจ้างให้บริการบำบัด น้ำเสียหรือกำจัดของเสียอยู่ในเขตควบคุมมลพิษหรือเขตท้องที่นั้น เจ้าพนักงานท้องถิ่นโดยคำแนะนำของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษอาจกำหนดวิธีการชั่วคราว สำหรับการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสียซึ่งเกิดจากแหล่งกำเนิดมลพิษตามมาตรา ๗๑ และมาตรา ๗๒ ได้ตามที่จำเป็นจนกว่าจะได้มีการก่อสร้างติดตั้ง และเปิดดำเนินการระบบบำบัดน้ำเสียรวม หรือระบบกำจัดของเสียรวมในเขตควบคุมมลพิษหรือเขตท้องที่นั้น</p> <p>วิธีการชั่วคราวสำหรับการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสียตามวรรคหนึ่ง ให้หมายความว่ารวมถึงการเก็บรวบรวมการขนส่ง หรือการจัดส่งน้ำเสียหรือของเสียด้วยวิธีการใดๆ ที่เหมาะสมไปทำการบำบัดหรือกำจัดโดยระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมของทางราชการที่อยู่ในเขตอื่นหรืออนุญาตให้ผู้ได้รับใบอนุญาตรับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสียซึ่งรับจ้างให้บริการอยู่ในเขตอื่นเข้ามาเปิดดำเนินการรับจ้างให้บริการในเขตควบคุมมลพิษหรือเขตท้องที่นั้นเป็นการชั่วคราว หรืออนุญาตให้ผู้ได้รับใบอนุญาตรับจ้างให้บริการนั้นทำการเก็บรวบรวมน้ำเสียหรือของเสียเพื่อนำขนส่งเคลื่อนย้ายไปทำการบำบัดหรือกำจัดโดยระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียของผู้ที่ซึ่งอยู่ในเขตท้องที่อื่นนอกเขตควบคุมมลพิษหรือเขตท้องที่นั้น</p> | <p><b>มาตรา ๗๕</b> คือ กรณียังมิได้จัดให้มีระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมและไม่มีผู้ได้รับใบอนุญาตรับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสียอยู่ในเขตท้องที่นั้น เจ้าพนักงานท้องถิ่นโดยคำแนะนำของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษอาจกำหนดวิธีการชั่วคราว สำหรับการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสียซึ่งเกิดจากแหล่งกำเนิดมลพิษตามมาตรา ๗๑ และมาตรา ๗๒ ได้</p> | <p><b>ฝ่าฝืนมาตรา ๗๕</b> ต้องรับโทษทางอาญา (มาตรา ๑๐๔)</p> <p><b>โทษ :</b> จำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> |



## คู่มือปฏิบัติในการรายงานข้อมูล

สำหรับพนักงานสอบสวนระดับชั้นบังคับบัญชากรณคดี  
ว่าด้วยการกระทำความผิดเกี่ยวกับสุขภาพที่บังคับใช้เมื่อเดือน เม.ย. ๒๕๕๐

| บทบัญญัติของกฎหมาย                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | สรุปหลักกฎหมาย                                                                                                                                                               | โทษทางอาญา                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>มาตรา ๘๐</b> เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษ ซึ่งมีระบบบำบัดอากาศเสีย อุปกรณ์ หรือเครื่องมือสำหรับควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียหรือมลพิษอื่น ระบบบำบัดน้ำเสีย หรือระบบกำจัดของเสีย ตามมาตรา ๖๘ หรือมาตรา ๗๐ เป็นของตนเองมีหน้าที่ต้องเก็บสถิติและข้อมูลซึ่งแสดงผลการทำงานของระบบ หรืออุปกรณ์ และเครื่องมือดังกล่าวในแต่ละวัน และจัดทำบันทึกรายละเอียดเป็นหลักฐานไว้ ณ สถานที่ตั้งแหล่งกำเนิดมลพิษนั้น และจะต้องจัดทำรายงานสรุปผลการทำงานของระบบ หรืออุปกรณ์ และเครื่องมือดังกล่าวเสนอต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่นแห่งท้องที่ที่แหล่งกำเนิดมลพิษนั้นตั้งอยู่อย่างน้อยเดือนละหนึ่งครั้ง</p> <p>การเก็บสถิติ ข้อมูล การจัดทำ บันทึกรายละเอียดและรายงานให้ทำ ตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และแบบที่กำหนดในกฎกระทรวง</p> <p>ในกรณีที่ระบบบำบัดอากาศเสีย ระบบบำบัดน้ำเสีย หรือระบบกำจัดของเสียหรืออุปกรณ์ และเครื่องมือดังกล่าวในวรรคหนึ่ง จะต้องเป็นผู้ควบคุมตามที่เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษกำหนด ให้ผู้ควบคุมมีหน้าที่ดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในวรรคหนึ่ง แทนเจ้าของหรือผู้ครอบครอง</p> <p>ให้ผู้ได้รับใบอนุญาตรับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสียมีหน้าที่ต้องดำเนินการเช่นเดียวกับเจ้าของหรือ ผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษตามวรรคหนึ่ง</p> | <p>มาตรา ๘๐ คือ เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษ ทั้งมลพิษทางอากาศและเสียง รวมถึงมลพิษทางน้ำ ต้องเก็บสถิติ และข้อมูลของระบบ จัดทำบันทึกรายละเอียดและรายงานตามมาตรา</p> | <p>เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษ ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๐ รับโทษทางอาญา (มาตรา ๑๐๔)</p> <p>โทษ : จำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>หากไม่จัดเก็บสถิติ ข้อมูล หรือไม่ทำบันทึกหรือรายงาน ต้องรับโทษทางอาญา (มาตรา ๑๐๖)</p> <p>โทษ : จำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำ ทั้งปรับ</p> |
| <p><b>มาตรา ๘๒</b> เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ ให้เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษมีอำนาจดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) เข้าไปในอาคาร สถานที่และเขตที่ตั้งของโรงงานอุตสาหกรรมหรือแหล่งกำเนิด</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <p>มาตรา ๘๒ กฎหมายได้ให้อำนาจเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษในการควบคุม และตรวจสอบระบบบำบัดน้ำเสียหรือ</p>                                                                            | <p>หากขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ ต้องรับโทษทางอาญา (มาตรา ๑๐๘)</p>                                                                                                                                                                                                                                                                  |



| บทบัญญัติของกฎหมาย                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | สรุปหลักกฎหมาย                                                                                                                                                         | โทษทางอาญา                                                                                                                                                                    |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>มลพิษ หรือเขตที่ตั้งของระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียของบุคคลใดๆ ในระหว่างเวลาพระอาทิตย์ขึ้นและพระอาทิตย์ตกหรือในระหว่างเวลาทำการเพื่อตรวจสอบสภาพการทำงาน ของระบบบำบัดน้ำเสีย หรือระบบกำจัดของเสีย ระบบบำบัดอากาศเสีย หรืออุปกรณ์และเครื่องมือต่างๆ เพื่อควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสีย หรือมลพิษอื่น รวมทั้งตรวจบันทึกรายละเอียดสถิติ หรือข้อมูลเกี่ยวกับการทำงานของระบบ หรืออุปกรณ์และเครื่องมือดังกล่าวหรือเมื่อมีเหตุอันควรสงสัยว่ามีการไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>(๒) ออกคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครอง ผู้ควบคุม หรือผู้ได้รับใบอนุญาตรับจ้างให้บริการระบบบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสีย จัดการแก้ไข เปลี่ยนแปลงปรับปรุง หรือซ่อมแซมระบบบำบัดอากาศเสีย ระบบบำบัดน้ำเสีย หรือระบบกำจัดของเสียหรืออุปกรณ์ และเครื่องมือต่างๆ เพื่อควบคุมการปล่อยทิ้งอากาศเสียหรือมลพิษอื่น แต่ถ้าแหล่งกำเนิดมลพิษนั้นเป็นโรงงานอุตสาหกรรม ให้แจ้งให้เจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ต่อไป หากเจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน ไม่ดำเนินการตามอำนาจหน้าที่ของตน ให้เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษมีอำนาจดำเนินการตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ได้</p> <p>(๓) ออกคำสั่งเป็นหนังสือสั่งปรับเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษซึ่งมิใช่โรงงานอุตสาหกรรมตามมาตรา ๔๐ มาตรา ๔๑ หรือมาตรา ๔๒ ในกรณีแหล่งกำเนิดมลพิษนั้น</p> | <p>กำจัดของเสีย เช่น ออกคำสั่ง แก้ไข เปลี่ยนแปลงปรับปรุง ซ่อมแซม สั่งปรับสั่งให้บำบัดหรือกำจัดน้ำเสียหรือของเสีย หรือเพิกถอนในกรณีที่ ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติ เป็นต้น</p> | <p>โทษ : จำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ และมาตรา ๑๐๙</p> <p>โทษ : จำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ)</p> |





| บทบัญญัติของกฎหมาย                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | สรุปหลักกฎหมาย | โทษทางอาญา |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|------------|
| <p>เป็นโรงงานอุตสาหกรรม ให้มีหนังสือแจ้งไปยังเจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานให้ออกคำสั่งปรับเจ้าของหรือผู้ครอบครองโรงงานอุตสาหกรรมนั้นโดยให้ถือว่าเจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานเป็นเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษตามพระราชบัญญัตินี้ หากเจ้าพนักงานตามกฎหมายว่าด้วยโรงงานไม่ดำเนินการออกคำสั่งปรับภายในระยะเวลาอันสมควร ให้เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษมีอำนาจออกคำสั่งปรับเจ้าของ หรือ ผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษที่เป็นโรงงานอุตสาหกรรมนั้นได้</p> <p>(๔) ออกคำสั่งเป็นหนังสือสั่งให้ผู้ได้รับใบอนุญาตรับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสียหยุดหรือปิดการดำเนินกิจการให้บริการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสีย หรือสั่งเพิกถอนใบอนุญาต ในกรณีที่ผู้ได้รับใบอนุญาตรับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสีย นั้น ฝ่าฝืน หรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวง ข้อบัญญัติท้องถิ่นระเบียบ ประกาศ หรือเงื่อนไขที่ออกหรือกำหนดตามความในพระราชบัญญัตินี้ หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษซึ่งสั่งตามพระราชบัญญัตินี้</p> <p>(๕) ออกคำสั่งเป็นหนังสือเพิกถอนการเป็นผู้ควบคุมตามมาตรา ๖๘ หรือมาตรา ๗๐ ในกรณีที่ผู้ควบคุมนั้นฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้ กฎกระทรวง ข้อบัญญัติท้องถิ่น ระเบียบ ประกาศ หรือเงื่อนไขที่ออกหรือกำหนดตามความในพระราชบัญญัตินี้ หรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษซึ่งสั่งตามพระราชบัญญัตินี้</p> |                |            |



| บทบัญญัติของกฎหมาย                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | สรุปหลักกฎหมาย                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | โทษทางอาญา |
|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <p><b>มาตรา ๘๓</b> ในกรณีที่เห็นสมควรเพื่อประโยชน์ในการประสานการปฏิบัติราชการระหว่างหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษอาจดำเนินการดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) เสนอแนะการสั่งปิดหรือพักใช้หรือเพิกถอนใบอนุญาตหรือการสั่งให้หยุดใช้หรือทำประโยชน์ด้วยประการใดๆ เกี่ยวกับแหล่งกำเนิดมลพิษตามมาตรา ๖๘ มาตรา ๖๙ หรือมาตรา ๗๘ ที่จึงใจไม่ทำการบำบัดอากาศเสีย น้ำเสีย หรือของเสียอย่างอื่นและลักลอบปล่อยทิ้งอากาศเสีย น้ำเสีย หรือของเสียที่ยังไม่ได้ทำการบำบัดออกสู่สิ่งแวดล้อมภายนอกเขตที่ตั้งแหล่งกำเนิดมลพิษต่อเจ้าพนักงานผู้มีอำนาจควบคุมดูแลแหล่งกำเนิดมลพิษนั้นตามกฎหมาย</p> <p>(๒) เสนอแนะให้มีการดำเนินการทางกฎหมายเพื่อบังคับให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษตามมาตรา ๗๑ หรือมาตรา ๗๒ จัดส่งน้ำเสียหรือของเสียไปทำการบำบัดหรือกำจัดตามพระราชบัญญัตินี้ ต่อเจ้าพนักงานท้องถิ่น</p> <p>(๓) ให้คำปรึกษาแนะนำแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือส่วนราชการที่เกี่ยวข้องเกี่ยวกับการดำเนินการและบำรุงรักษาระบบบำบัดน้ำเสียรวม หรือระบบกำจัดของเสียรวมของทางราชการซึ่งอยู่ภายใต้ความรับผิดชอบของเจ้าพนักงานท้องถิ่น หรือส่วนราชการนั้น</p> | <p>มาตรา ๘๓ กฎหมายให้อำนาจเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษ</p> <p>ดำเนินการดังต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• เสนอแนะ <ul style="list-style-type: none"> <li>- การสั่งปิด/พักใช้/เพิกถอนใบอนุญาต</li> <li>- สั่งหยุดใช้หรือทำประโยชน์ใดๆเกี่ยวกับแหล่งกำเนิดมลพิษ</li> <li>- การดำเนินการทางกฎหมายเพื่อบังคับให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองฯ จัดส่งน้ำเสียไปบำบัดหรือกำจัด</li> </ul> </li> <li>• ให้คำปรึกษาแนะนำเกี่ยวกับการดำเนินการและบำรุงรักษาระบบบำบัดน้ำเสียรวม หรือระบบกำจัดของเสียรวมของทางราชการ</li> </ul> |            |
| <p><b>มาตรา ๘๘</b> ในเขตควบคุมมลพิษหรือเขตท้องที่ใดซึ่งได้จัดให้มีการก่อสร้างและดำเนินการระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมของทางราชการโดยเงินงบประมาณ</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <p>มาตรา ๘๘ กฎหมายให้อำนาจคณะกรรมการสิ่งแวดล้อมมาเป็นผู้พิจารณา กำหนดอัตราค่าบริการ</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       |            |



| บทบัญญัติของกฎหมาย                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | สรุปหลักกฎหมาย                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         | โทษทางอาญา |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <p>แผ่นดินหรือเงินรายได้ของราชการส่วนท้องถิ่น และเงินกองทุนซึ่งจัดสรรตามพระราชบัญญัตินี้แล้ว ให้คณะกรรมการสิ่งแวดล้อมแห่งชาติ โดยคำแนะนำของคณะกรรมการควบคุมมลพิษ พิจารณากำหนดอัตราค่าบริการที่จะประกาศ ใช้ในแต่ละเขตควบคุมมลพิษหรือเขตท้องที่ที่เป็นที่ตั้งของระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมดังกล่าวการกำหนดอัตราค่าบริการตามวรรคหนึ่งให้ประกาศในราชกิจจานุเบกษา</p>                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        |            |
| <p><b>มาตรา ๙๑</b> เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษ ซึ่งมีระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียตามมาตรา ๗๐ ผู้ใดลักลอบปล่อยทิ้งน้ำเสียหรือของเสียลงสู่ระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมของทางราชการ จะต้องเสียค่าปรับรายวันในอัตราสี่เท่าของจำนวนเงินค่าใช้จ่ายประจำวันสำหรับการเปิดเดินเครื่องทำงานระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียของตน ตลอดเวลาที่ดำเนินการ เช่นว่านั้นและมีหน้าที่ต้องชดใช้ค่าเสียหายหากการปล่อยทิ้งน้ำเสีย หรือของเสียนั้นก่อให้เกิดความชำรุดเสียหายหรือความบกพร่องแก่ระบบบำบัดน้ำเสียรวมหรือระบบกำจัดของเสียรวมของทางราชการด้วยประการใดๆ</p> | <p>มาตรา ๙๑ กฎหมายกำหนด ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองฯ ผู้ที่มีระบบบำบัดน้ำเสียฯ ลักลอบปล่อยทิ้งน้ำเสียลงสู่ระบบบำบัดน้ำเสียรวม ต้องชดใช้ดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"><li>- ค่าปรับรายวันสี่เท่า ของจำนวนเงินค่าใช้จ่ายประจำวันสำหรับการเปิดเดินเครื่องทำงานระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียของตน ตลอดเวลาที่ดำเนินการ เช่นว่านั้น</li><li>- ค่าเสียหายหากการปล่อยทิ้งน้ำเสีย หรือของเสียนั้นก่อให้เกิดความชำรุดเสียหายหรือความบกพร่องแก่ระบบบำบัดน้ำเสียรวม</li></ul> |            |



## บทบัญญัติของกฎหมาย

มาตรา ๙๒ เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษตามมาตรา ๖๘ หรือมาตรา ๗๐ ผู้ใดละเว้นไม่ใช้อุปกรณ์และเครื่องมือของตนที่มีอยู่สำหรับการควบคุมมลพิษอากาศเสียงและความสั่นสะเทือน หรือละเว้นไม่ทำการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสียโดยใช้ระบบบำบัดน้ำเสีย หรือระบบกำจัดของเสียของตนที่มีอยู่ และลักลอบปล่อยทิ้งมลพิษน้ำเสียหรือของเสีย ดังกล่าวออกสู่สิ่งแวดล้อมภายนอกเขตแหล่งกำเนิดมลพิษของตนจะต้องเสียค่าปรับรายวัน ในอัตราสี่เท่าของจำนวนเงินค่าใช้จ่ายประจำวัน สำหรับการเปิดเดินเครื่องทำงานของอุปกรณ์ เครื่องมือ หรือระบบบำบัดน้ำเสียหรือระบบกำจัดของเสียของตนตลอดเวลาที่ดำเนินการ เช่นว่านั้น

## สรุปหลักกฎหมาย

มาตรา ๙๒ กฎหมายกำหนด ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองฯ กระทำการดังต่อไปนี้

- ละเว้นไม่ใช้อุปกรณ์และเครื่องมือของตนที่มีอยู่สำหรับการควบคุมมลพิษอากาศเสียงและความสั่นสะเทือน

- ละเว้นไม่ทำการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสียโดยใช้ระบบบำบัดน้ำเสีย หรือระบบกำจัดของเสียของตนที่มีอยู่

- ลักลอบปล่อยทิ้งมลพิษน้ำเสียหรือของเสีย ดังกล่าวออกสู่สิ่งแวดล้อมภายนอกเขต

จะต้องเสียค่าปรับรายวันในอัตราสี่เท่าตามที่กฎหมายกำหนด

## โทษทางอาญา



## มาตรการทางแพ่ง

### บทบัญญัติของกฎหมาย

**มาตรา ๙๖** แหล่งกำเนิดมลพิษใดก่อให้เกิดหรือเป็นแหล่งกำเนิดของการรั่วไหลหรือแพร่กระจายของมลพิษอันเป็นเหตุให้ผู้อื่นได้รับอันตรายแก่ชีวิต ร่างกายหรือสุขภาพอนามัยหรือเป็นเหตุให้ทรัพย์สินของผู้อื่นหรือของรัฐเสียหายด้วยประการใดๆ เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษนั้น มีหน้าที่ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายทดแทนหรือค่าเสียหายเพื่อการนั้น ไม่ว่าการรั่วไหลหรือแพร่กระจายของมลพิษนั้นจะเกิดจากการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อของเจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษหรือไม่ก็ตาม เว้นแต่ในกรณีที่พิสูจน์ได้ว่ามลพิษเช่นนั้นเกิดจาก

(๑) เหตุสุดวิสัยหรือการสงคราม

(๒) การกระทำตามคำสั่งของรัฐบาลหรือเจ้าพนักงานของรัฐ

(๓) การกระทำหรือละเว้นการกระทำของผู้ที่ได้รับอันตรายหรือความเสียหายเองหรือของบุคคลอื่น ซึ่งมีหน้าที่รับผิดชอบโดยตรงหรือโดยอ้อมในการรั่วไหลหรือการแพร่กระจายของมลพิษนั้น

ค่าสินไหมทดแทนหรือค่าเสียหาย ซึ่งเจ้าของหรือ ผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบตามวรรคหนึ่ง หมายความว่ารวมถึงค่าใช้จ่ายทั้งหมดที่ทางราชการต้องรับภาระจ่ายจริงในการจัดมลพิษที่เกิดขึ้นนั้นด้วย

**มาตรา ๙๗** ผู้ใดกระทำหรือละเว้นการกระทำด้วยประการใดโดยมิชอบด้วยกฎหมายอันเป็นการทำลายหรือทำให้สูญหายหรือเสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติซึ่งเป็นของรัฐหรือเป็นสาธารณสมบัติของแผ่นดิน มีหน้าที่ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายให้แก่รัฐตามมูลค่าทั้งหมดของทรัพยากรธรรมชาติที่ถูกทำลาย สูญหาย หรือเสียหายไปนั้น

### สรุปหลักกฎหมาย

**มาตรา ๙๖** ความเสียหายที่เกิดจากการรั่วไหลหรือแพร่กระจายของมลพิษ เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษต้องชดเชยค่าสินไหมทดแทนหรือค่าเสียหายเพื่อการนั้น ไม่ว่าการรั่วไหลหรือแพร่กระจายของมลพิษนั้นจะเกิดจากการกระทำโดยจงใจหรือประมาทเลินเล่อ

**มาตรา ๙๗** เกี่ยวกับการกระทำหรือละเว้นการกระทำโดยมิชอบด้วยกฎหมายซึ่งเป็นการทำลายหรือทำให้สูญหายหรือเสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติ ต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่ายจากมูลค่าทั้งหมดที่ถูกทำลาย สูญหาย หรือเสียหาย





## มาตรการทางอาญา

### บทบัญญัติของกฎหมาย

**มาตรา ๙๘** ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งที่ออกตามมาตรา ๙ หรือขัดขวางการกระทำใดๆ ตามคำสั่งดังกล่าว ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปีหรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

ในกรณีที่ผู้ฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งดังกล่าว หรือขัดขวางการกระทำใดๆ ตามคำสั่งดังกล่าวเป็น ผู้ซึ่งก่อให้เกิดอันตราย หรือความเสียหายจากภาวะ มลพิษ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกินห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

**มาตรา ๙๙** ผู้ใดบุกรุกหรือครอบครองที่ดิน ของรัฐโดยไม่ชอบด้วยกฎหมายหรือเข้าไปกระทำ ด้วยประการใดๆ อันเป็นการทำลาย ทำให้สูญหาย หรือเสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติหรือศิลปกรรม อันควรแก่การอนุรักษ์ หรือก่อให้เกิดมลพิษ อันมีผลกระทบต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม ในเขตพื้นที่ คุ่มครองสิ่งแวดล้อมที่กำหนดตามมาตรา ๔๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินห้าปี หรือปรับไม่เกิน ห้าแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

**มาตรา ๑๐๒** ผู้ใดฝ่าฝืนคำสั่งห้ามใช้ยานพาหนะ ของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๖๕ ต้องระวาง โทษปรับไม่เกินห้าพันบาท

**มาตรา ๑๐๓** ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของ พนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๖๗ ต้องระวาง โทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่ง หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

### สรุปหลักกฎหมาย

มาตรา ๙๘ วรคแรก หากมีผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหรือขัดขวางการกระทำที่ออก ตามมาตรา ๙ จะมีโทษทางอาญา

มาตรา ๙๙ กฎหมายกำหนดโทษสำหรับ ผู้ที่ทำการต่อไปนี้

- บุกรุก/ครอบครองที่ดินของรัฐโดยมิชอบ
- เข้าไปกระทำการทำลาย ทำให้สูญหาย หรือเสียหายแก่ทรัพยากรธรรมชาติหรือศิลปกรรมอัน ควรแก่การอนุรักษ์
- ก่อให้เกิดมลพิษอันมีผลกระทบต่อคุณภาพ สิ่งแวดล้อม

มาตรา ๑๐๒ ฝ่าฝืนคำสั่งห้ามใช้ยานพาหนะของ พนักงานเจ้าหน้าที่ตาม มาตรา ๖๕

มาตรา ๑๐๓ ผู้ใดไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของ พนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๖๗



## บทบัญญัติของกฎหมาย

**มาตรา ๑๐๔** เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๗๑ หรือผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๗๒ หรือข้อกำหนดของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๗๔ หรือมาตรา ๗๕ วรรคหนึ่ง หรือกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา ๘๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

**มาตรา ๑๐๕** ผู้ได้รับจ้างเป็นผู้ควบคุมหรือรับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสีย หรือกำจัดของเสีย โดยไม่ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๗๓ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

**มาตรา ๑๐๖** เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษ ผู้ควบคุม หรือผู้รับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสียหรือกำจัดของเสียผู้ใดไม่จัดเก็บสถิติข้อมูล หรือไม่ทำบันทึกหรือรายงานตามมาตรา ๘๐ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

**มาตรา ๑๐๗** ผู้ควบคุมหรือผู้รับจ้างให้บริการผู้ใดทำบันทึกหรือรายงานใดที่ตนมีหน้าที่ต้องทำตามพระราชบัญญัตินี้โดยแสดงข้อความอันเป็นเท็จ ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

**มาตรา ๑๐๘** ผู้ใดขัดขวางหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษในการปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา ๘๒ (๑) ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งเดือนหรือปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

## สรุปหลักกฎหมาย

**มาตรา ๑๐๔** เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๗๑

**มาตรา ๑๐๕** ผู้ได้รับจ้างเป็นผู้ควบคุมหรือรับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสีย หรือ กำจัดของเสีย โดยไม่ได้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๗๓

**มาตรา ๑๐๖** ไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๐

**มาตรา ๑๐๗** ผู้ควบคุมหรือผู้รับจ้างให้บริการทำบันทึกหรือรายงานเท็จ

**มาตรา ๑๐๘** ขัดขวางหรือไม่ปฏิบัติตามมาตรา ๘๒ (๑)



## บทบัญญัติของกฎหมาย

**มาตรา ๑๐๙** ผู้รับจ้างให้บริการบำบัดน้ำเสีย หรือของเสียผู้ใดที่เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษมีคำสั่งให้หยุดหรือปิดการดำเนินกิจการให้บริการบำบัดน้ำเสีย หรือกำจัดของเสียตามมาตรา ๘๒ (๔) หรือผู้ควบคุมผู้ใดที่เจ้าพนักงานควบคุมมลพิษมีคำสั่งให้เพิกถอนการเป็นผู้ควบคุมมลพิษตามมาตรา ๘๒ (๕) ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษหรือฝ่าฝืนดำเนินการต่อไปต่อระหว่างโทษจำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

**มาตรา ๑๑๐** เจ้าของหรือผู้ครอบครองแหล่งกำเนิดมลพิษผู้ใดจ้างบุคคลที่ถูกเพิกถอนการเป็นผู้ควบคุมแล้ว ให้ควบคุมการทำงานของระบบบำบัดอากาศเสีย ระบบบำบัดน้ำเสีย หรือระบบกำจัดของเสีย ซึ่งตนมีหน้าที่ตามกฎหมายที่จะต้องจัดให้มีตามพระราชบัญญัตินี้ต้องระหว่างโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท

## สรุปหลักกฎหมาย

**มาตรา ๑๐๙** ผ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานควบคุมมลพิษหรือฝ่าฝืนดำเนินการต่อไปตามมาตรา ๘๒ (๔)-(๕)

**มาตรา ๑๑๐** เจ้าของหรือผู้ครอบครองฯ ที่จ้างบุคคลที่ถูกเพิกถอนการเป็นผู้ควบคุมแล้ว ให้ควบคุมการทำงานของระบบบำบัดอากาศเสีย ระบบบำบัดน้ำเสีย หรือระบบกำจัดของเสีย ซึ่งตนมีหน้าที่ตามกฎหมายที่จะต้องจัดให้มีตามพระราชบัญญัตินี้ต้องระหว่างโทษปรับไม่เกินห้าหมื่นบาท





พระราชบัญญัติ  
การสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๒๕







## พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรการทางปกครอง

| บทบัญญัติของกฎหมาย                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | สรุปหลักกฎหมาย                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | โทษทางอาญา                                                                                                                                                                                                                                  |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>มาตรา ๘</b> ในกรณีที่เกิดหรือมีเหตุอันควรสงสัยว่าจะเกิดความเสียหายอย่างร้ายแรงต่อสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชนซึ่งจำเป็นต้องมีการแก้ไขโดยเร่งด่วน ให้อธิบดีกรมอนามัยมีอำนาจออกคำสั่งให้เจ้าของวัตถุหรือบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องกับการก่อให้เกิดหรืออาจเกิดความเสียหายดังกล่าวระงับการกระทำหรือให้กระทำการใดๆ เพื่อแก้ไขหรือป้องกันความเสียหายเช่นนั้นได้ตามที่เห็นสมควร</p> <p>ถ้าบุคคลซึ่งได้รับคำสั่งตามวรรคหนึ่งไม่ปฏิบัติตามคำสั่งภายในระยะเวลาตามสมควร อธิบดีกรมอนามัยจะสั่งให้ เจ้าพนักงานสาธารณสุขปฏิบัติการใดๆ เพื่อแก้ไขหรือป้องกันความเสียหายดังกล่าวนั้นแทนก็ได้ ในการนี้ ให้เจ้าพนักงานสาธารณสุขใช้ความระมัดระวังตามสมควรแก่พฤติการณ์ และบุคคลซึ่งได้รับคำสั่งดังกล่าวต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายสำหรับกรานั้น</p> <p>ในจังหวัดอื่นนอกจากกรุงเทพมหานคร ให้อธิบดีกรมอนามัยแจ้งแก่ผู้ว่าราชการจังหวัดเพื่อสั่งให้นายแพทย์สาธารณสุขจังหวัดปฏิบัติการตามความในวรรคสองสำหรับในเขตท้องที่จังหวัดนั้น</p> <p><b>มาตรา ๘/๑</b> ในการพิจารณาออกคำสั่งตาม <b>มาตรา ๘</b> วรรคหนึ่ง อธิบดีกรมอนามัยอาจให้คณะกรรมการสาธารณสุขจังหวัดหรือคณะกรรมการสาธารณสุขกรุงเทพมหานครตรวจสอบข้อเท็จจริงหรือให้ความเห็นเพื่อประกอบการพิจารณาโดยไม่ชักช้า</p> | <p><b>มาตรา ๘</b> กฎหมายกำหนดให้ อธิบดีกรมอนามัยมีอำนาจออกคำสั่งให้เจ้าของวัตถุหรือบุคคลซึ่งเกี่ยวข้องกับการก่อให้เกิดหรืออาจเกิดความเสียหายดังกล่าวระงับการกระทำหรือให้กระทำการใดๆ เพื่อแก้ไขหรือป้องกันความเสียหายเช่นนั้นได้ตามที่เห็นสมควร</p> <p>ถ้าไม่ปฏิบัติตามคำสั่งภายในระยะเวลาตามสมควร อธิบดีกรมอนามัยจะสั่งให้ เจ้าพนักงานสาธารณสุขปฏิบัติการใดๆ เพื่อแก้ไขหรือป้องกันความเสียหายดังกล่าวนั้นแทนก็ได้ และผู้ที่ได้รับคำสั่งดังกล่าวต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายสำหรับกรานั้น</p> | <p>หากไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของอธิบดีกรมอนามัยหรือขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานสาธารณสุข ตาม <b>มาตรา ๘</b> มีโทษทางอาญา (<b>มาตรา ๖๙</b>)</p> <p>โทษ: ต้องระวางโทษจำคุกไม่เกิน ๖ เดือน ปรับไม่เกิน ๕ หมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> |



| บทบัญญัติของกฎหมาย                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | สรุปหลักกฎหมาย                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | โทษทางอาญา                                                                                                 |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>มาตรา ๑๘</b> การเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูล หรือมูลฝอย ในเขตราชการส่วนท้องถิ่นใดให้เป็น อำนาจของราชการส่วนท้องถิ่นนั้น</p> <p>ในการดำเนินการตามวรรคหนึ่ง ราชการส่วน ท้องถิ่นอาจร่วมกับหน่วยงานของรัฐหรือราชการ ส่วนท้องถิ่นอื่นดำเนินการภายใต้ข้อตกลงร่วมกัน ก็ได้ แต่ในกรณีจำเป็นเพื่อประโยชน์สาธารณะ โดยส่วนรวม รัฐมนตรีมีอำนาจออกกฎกระทรวง โดยคำแนะนำของคณะกรรมการกำหนดหลัก เกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขในการดำเนินการ ร่วมกันได้</p> <p>ในกรณีที่มีเหตุอันสมควรราชการส่วนท้องถิ่น อาจมอบให้บุคคลใดดำเนินการตามวรรคหนึ่งแทน ภายใต้การควบคุมดูแลของราชส่วนท้องถิ่น หรือ อาจอนุญาตให้บุคคลใดเป็นผู้ดำเนินการรับ ทำการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย ตามมาตรา ๑๙ ก็ได้</p> <p>บทบัญญัติตามมาตรานี้ และมาตรา ๑๙ มิให้ใช้ บังคับกับการจัดการของเสียอันตรายตามกฎหมายว่าด้วยโรงงาน แต่ให้ผู้ดำเนินการกิจการ โรงงานที่มีของเสียอันตราย และผู้ดำเนินการ รับทำการเก็บ ขนหรือกำจัดของเสียอันตรายดัง กล่าว แจ้งการดำเนินการเป็นหนังสือต่อเจ้า พนักงานท้องถิ่น</p> | <p><b>มาตรา ๑๘</b> กฎหมาย กำหนดให้ราชการส่วนท้อง ถิ่น นั้นมีอำนาจดังต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• จัดการ การเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูล หรือ มูลฝอย</li><li>• มอบให้ บุคคลใด ดำเนินการ หรืออาจอนุญาต ให้บุคคลใดเป็นผู้ดำเนิน กิจการรับทำการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลมูลฝอย ได้ (ในกรณีมีเหตุอันสมควร) ถ้าเป็นกรณีที่จำเป็นเพื่อ ประโยชน์สาธารณะโดย ส่วนรวม กฎหมายกำหนด ให้รัฐมนตรีฯ ดำเนินการ ร่วมกันได้</li></ul> <p><b>มาตรา ๑๘ และ มาตรา ๑๙</b> นี้ มิให้ใช้บังคับกับการ กำจัดของเสียอันตรายตาม กฎหมายว่าด้วยโรงงาน แต่ให้ดำเนินการให้ถูก ต้องตามความในตอนท้าย ของ <b>มาตรา ๑๘</b> วรรคท้าย ตอนท้าย</p> |                                                                                                            |
| <p><b>มาตรา ๒๐</b> เพื่อประโยชน์ในการรักษาความ สะอาดและการจัดระเบียบในการเก็บ ขน และ กำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย ให้ราชการส่วนท้อง ถิ่นมีอำนาจออกข้อบัญญัติท้องถิ่นดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) ห้ามการถ่าย เท ทิ้ง หรือทำให้มีขึ้นใน</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                 | <p>ตาม<b>มาตรา ๒๐</b> นี้ ให้ อำนาจราชการส่วนท้อง ถิ่นมีอำนาจออกข้อบัญญัติ ต่างๆ เพื่อจัดระเบียบในการ เก็บ ขน และการกำจัดสิ่ง</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | <p>หากฝ่าฝืนข้อบัญญัติ ท้องถิ่นซึ่งออกตาม ความใน<b>มาตรา ๒๐ (๕)</b> มี โ ท ช ท า ง อา ย า จ (มาตรา ๗๓)</p> |





## บทบัญญัติของกฎหมาย

ที่หรือทางสาธารณะซึ่งสิ่งปฏิกูล หรือมูลฝอย นอกจากในที่ที่ราชการส่วนท้องถิ่นจัดไว้ให้

(๒) กำหนดให้มีที่รองรับสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย ตามที่หรือทางสาธารณะและสถานที่เอกชน

(๓) กำหนดวิธีการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูล หรือมูลฝอยหรือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครอง อาคารหรือสถานที่ใดๆ ปฏิบัติให้ถูกต้องด้วย สุขลักษณะตามสภาพหรือลักษณะการใช้อาคาร หรือสถานที่นั้นๆ

(๔) กำหนดอัตราค่าธรรมเนียมในการให้ บริการของราชการส่วนท้องถิ่น หรือบุคคลอื่น ที่ราชการส่วนท้องถิ่นมอบให้ดำเนินการแทน ในการเก็บ ขน หรือกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย ไม่เกินอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง ทั้งนี้ การจะกำหนดอัตราค่าธรรมเนียมการกำจัด สิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอยราชการส่วนท้องถิ่นนั้น จะต้องดำเนินการให้ถูกต้องด้วยสุขลักษณะ ตามที่กำหนดในกฎกระทรวง

(๕) กำหนดหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไข ในการเก็บ ขน และกำจัดสิ่งปฏิกูลหรือมูลฝอย เพื่อให้ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๙ ปฏิบัติ ตลอดจนกำหนดอัตราค่าบริการขั้นสูงตาม ลักษณะการให้บริการที่ผู้รับใบอนุญาตตามมาตรา ๑๙ จะพึงเรียกเก็บได้

(๖) กำหนดการอื่นใดที่จำเป็นเพื่อให้ถูกต้อง ด้วยสุขลักษณะ

## สรุปหลักกฎหมาย

ปฏิกูลหรือมูลฝอย เช่น การ ห้ามทิ้งสิ่งปฏิกูล มูลฝอย ใน ที่สาธารณะ กำหนดวิธีการ เก็บ ขน กำจัดสิ่งปฏิกูล มูลฝอย ให้ถูกต้องตาม สุขลักษณะ หรือกำหนดการ อื่นใดที่จำเป็นเพื่อให้ถูก ต้องด้วยสุขลักษณะ

## โทษทางอาญา

โทษ : จำคุกไม่เกิน หกเดือน หรือปรับไม่ เกินห้าหมื่นบาท หรือ ทั้งจำทั้งปรับ

หากฝ่าฝืนข้อบัญญัติ ท้องถิ่นซึ่งออกตาม ความในมาตรา ๒๐ (๑)(๒) (๓) หรือ (๖) ในกรณีเกี่ยวกับมูลฝอย ติดเชื้อ หรือมูลฝอยที่ เป็นพิษหรืออันตราย จากชุมชน มีโทษทาง อาญา (มาตรา ๗๓/๑)

โทษ: จำคุกไม่เกิน หกเดือนหรือปรับ ไม่เกินห้าหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ

หากผู้รับอนุญาต ฝ่าฝืนข้อบัญญัติท้องถิ่น ซึ่งออกตามความใน มาตรา ๒๐ (๕) ใน กรณีเกี่ยวกับมูลฝอย ติดเชื้อ หรือมูลฝอยที่ เป็นพิษหรืออันตราย จากชุมชน

มีโทษทางอาญา (มาตรา ๗๓/๒)

โทษ : จำคุกไม่เกิน หนึ่งปี หรือปรับไม่ เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้ง จำทั้งปรับ



## คู่มือปฏิบัติในการรายงานข้อ มูล

สำหรับพนักงานสอบสวนตามระเบียบสำนักงานตำรวจแห่งชาติ  
ว่าด้วยการปฏิบัติงานเมื่อมีงานเกี่ยวข้องกับสังคมออนไลน์ พ.ศ. ๒๕๖๐

| บทบัญญัติของกฎหมาย                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | สรุปหลักกฎหมาย                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | โทษทางอาญา                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                         |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>มาตรา ๒๑</b> เมื่อปรากฏแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นว่าอาคารหรือส่วนของอาคารใด หรือสิ่งหนึ่งสิ่งใดซึ่งต่อเนื่องกับอาคาร มีสภาพชำรุดทรุดโทรม หรือปล่อยให้สภาพปรกฐรังจนอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้อยู่อาศัยหรือมีลักษณะไม่ถูกต้องด้วยสุขลักษณะของการใช้เป็นที่อยู่อาศัย ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารนั้นจัดการแก้ไข เปลี่ยนแปลง รื้อถอนอาคาร หรือสิ่งหนึ่งสิ่งใดซึ่งต่อเนื่องกับอาคารทั้งหมด หรือแต่บางส่วน หรือจัดการอย่างอื่นตามความจำเป็นเพื่อมิให้เป็นอันตรายต่อสุขภาพ หรือให้ถูกต้องด้วยสุขลักษณะภายในเวลาซึ่งกำหนดให้ตามสมควร</p> | <p>มาตรา ๒๑ กฎหมายให้อำนาจเจ้าพนักงานท้องถิ่นออกคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารนั้นจัดการแก้ไข เปลี่ยนแปลง รื้อถอนอาคาร หรือสิ่งหนึ่งสิ่งใดซึ่งต่อเนื่องกับอาคารทั้งหมดหรือแต่บางส่วน หรือจัดการอย่างอื่นตามความจำเป็นเพื่อมิให้เป็นอันตรายต่อสุขภาพ หรือให้ถูกต้องด้วยสุขลักษณะภายในเวลาตามสมควร (ในกรณีที่มีสภาพชำรุดทรุดโทรม หรือปล่อยให้สภาพปรกฐรังจนอาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้อยู่อาศัยหรือ มีลักษณะไม่ถูกต้อง)</p> | <p>หากไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๒๑ โดยไม่มีเหตุอันสมควร มีโทษทางอาญา (มาตรา ๓๔๔) โทษ: จำคุกไม่เกินสามเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ หากละเลยไม่ปฏิบัติตามคำสั่งภายในเวลาที่กำหนดเจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจดำเนินการแทนได้โดยเจ้าของหรือผู้ครอบครองดังกล่าวต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายสำหรับการนั้น (มาตรา ๒๓)</p> |
| <p><b>มาตรา ๒๒</b> เมื่อปรากฏแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นว่าอาคารใดมีสินค้า เครื่องเรือน หรือสัมภาระสะสมไว้มากเกินสมควร หรือจัดสิ่งของเหล่านั้นซับซ้อนกันเกินไป จนอาจเป็นเหตุให้เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ให้โทษใดๆ หรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของผู้อยู่อาศัยหรือไม่ถูกต้องด้วยสุขลักษณะของการใช้เป็นที่อยู่อาศัย ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารย้ายสินค้า</p>                                                                                                                                                                                  | <p>มาตรา ๒๒ กฎหมายให้อำนาจเจ้าพนักงานท้องถิ่นออกคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองอาคารนั้นย้ายสินค้า เครื่องเรือนหรือสัมภาระออกจากอาคารนั้น หรือให้จัดสิ่งของเหล่านั้นเสียใหม่ เพื่อมิให้เป็นอันตรายต่อสุขภาพหรือ</p>                                                                                                                                                                                                              |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |



| บทบัญญัติของกฎหมาย                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | สรุปหลักกฎหมาย                                                                                                                                                                                                                                                                                              | โทษทางอาญา                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |
|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>เครื่องเรือนหรือสัมภาระออกจากอาคารนั้น หรือให้จัดสิ่งของเหล่านั้นเสียใหม่ เพื่อมิให้เป็นอันตรายต่อสุขภาพหรือให้ถูกต้องด้วย สุขลักษณะหรือให้กำจัดสัตว์ซึ่งเป็นพาหะของ โรคภายในเวลาที่กำหนดให้ตามสมควร</p>                                                                                                                                                                                                                                       | <p>ให้ถูกต้องด้วยสุขลักษณะ หรือให้กำจัดสัตว์ซึ่งเป็น พาหะของโรคภายในเวลา ตามสมควร</p> <p>(ในกรณีที่มีสินค้า เครื่องเรือนหรือสัมภาระ สะสมไว้มากเกินสมควร หรือจัดสิ่งของเหล่านั้น ซับซ้อนกันเกินไป อาจทำให้ เป็นที่อยู่อาศัยของสัตว์ ให้โทษใดๆ หรืออาจเป็น อันตรายต่อสุขภาพของผู้ยู่ อาศัยหรือไม่ถูกต้อง)</p> | <p>หากไม่ปฏิบัติตาม คำสั่งของเจ้าพนักงาน ท้องถิ่นตามมาตรา ๒๒ โดยไม่มีเหตุอัน สมควร มีโทษทาง อาญา (มาตรา ๗๔)</p> <p>โทษ: จำคุกไม่เกิน สามเดือนหรือปรับไม่เกิน สองหมื่นห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> <p>หากละเลยไม่ปฏิบัติ ตามคำสั่งภายในเวลา ที่กำหนด เจ้าพนักงาน ท้องถิ่นมีอำนาจดำเนิน การแทนได้โดยเจ้าของ หรือผู้ครอบครองดัง กล่าวต้องเป็นผู้เสียค่า ใช้จ่าย สำหรับการนั้น (มาตรา ๒๓)</p> |
| <p><b>มาตรา ๒๕</b> ในกรณีที่มีเหตุอันอาจก่อให้เกิด ความเดือดร้อนแก่ผู้อยู่อาศัยในบริเวณใกล้เคียง หรือผู้ที่ต้องประสบกับเหตุนั้นดังต่อไปนี้ให้ถือว่า เป็นเหตุรำคาญ</p> <p>(๑) แหล่งน้ำ ทางระบายน้ำ ที่อาบนํ้า ส้วม หรือที่ใส่มูลหรือเถ้า หรือสถานที่อื่นใดซึ่งอยู่ ในทำเลไม่เหมาะสม สกปรก มีการสะสมหรือ หมักหมมสิ่งของมีการเททิ้งสิ่งใดเป็นเหตุให้มี กลิ่นเหม็นหรือละอองสารเป็นพิษ หรือเป็นหรือ น่าจะเป็นที่เพาะพันธุ์พาหะนำโรค หรือก่อให้เกิด</p> | <p>มาตรา ๒๕ กล่าวถึงเหตุ ต่างๆ ที่อาจก่อให้เกิดความ เดือดร้อนแก่ผู้อยู่อาศัย หรือ ผู้ที่ต้องประสบเหตุ โดยให้ถือว่าเป็นเหตุรำคาญ เช่น แหล่งน้ำ ทางระบาย น้ำ สกปรก หมักหมม หรือ อาจเป็นที่เพาะพันธุ์โรค หรือการเลี้ยงสัตว์ในที่ๆ ไม่เหมาะสม หรือจำนวน</p>                                                     |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               |



| บทบัญญัติของกฎหมาย                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | สรุปหลักกฎหมาย                                                                                                                                                                                                                                                                                              | โทษทางอาญา |
|--------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <p>เกิดความเสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ</p> <p>(๒) การเลี้ยงสัตว์ในที่หรือโดยวิธีใด หรือมีจำนวนเกินสมควร จนเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ</p> <p>(๓) อาคารอันเป็นที่อยู่ของคนหรือสัตว์ โรงงานหรือสถานที่ประกอบการใดไม่มีการระบายอากาศ การระบายน้ำ การกำจัดสิ่งปฏิกูล หรือการควบคุมสารเป็นพิษหรือมีแต่ไม่มีการควบคุมให้ปราศจากกลิ่นเหม็นหรือละอองสารเป็นพิษอย่างพอเพียง จนเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ</p> <p>(๔) การกระทำใดๆ อันเป็นเหตุให้เกิดกลิ่น แสง รังสี เสียง ความร้อน สิ่งมีพิษความสั่นสะเทือน ฝุ่น ละออง เขม่า เถ้า หรือกรณีอื่นใดจนเป็นเหตุให้เสื่อมหรืออาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพ</p> <p>(๕) เหตุอื่นใดที่รัฐมนตรีกำหนดโดยประกาศในราชกิจจานุเบกษา</p> | <p>มากเกินสมควร หรือ อาคาร โรงงาน สถานที่ประกอบการ ไม่มีการระบายอากาศ ระบายน้ำ หรือการกำจัดสิ่งปฏิกูล หรือ การกระทำใดๆ ที่เกิด กลิ่น แสง เสียง รังสี ความสั่นสะเทือน หรือเหตุต่างๆ ที่อาจเป็นอันตรายต่อสุขภาพของประชาชน</p>                                                                                 |            |
| <p><b>มาตรา ๒๖</b> ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจห้ามผู้หนึ่งผู้ใดมิให้ก่อเหตุรำคาญในที่หรือทางสาธารณะหรือสถานที่เอกชนรวมทั้งการระงับเหตุรำคาญด้วย ตลอดทั้งการดูแลปรับปรุง บำรุงรักษา บรรดาถนน ทางบก ทางน้ำ รางระบายน้ำ คู คลอง และสถานที่ต่างๆ ในเขตของตนให้ปราศจากเหตุรำคาญ ในการนี้ ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือเพื่อระงับกำจัดและควบคุมเหตุรำคาญต่างๆ ได้</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                            | <p>มาตรา ๒๖ หากมีกรณีที่มีผู้หนึ่งผู้ใดก่อเหตุรำคาญตามมาตรา ๒๕ ขึ้นในที่หรือทางสาธารณะหรือในสถานที่เอกชนเจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจห้ามมิให้ผู้หนึ่งผู้ใดก่อเหตุรำคาญ รวมตลอดทั้งดูแลรักษา ปรับปรุง ทางบก ทางน้ำ สถานที่ต่างๆ และมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือเพื่อระงับ กำจัด และควบคุมเหตุรำคาญต่างๆ ได้</p> |            |



## บทบัญญัติของกฎหมาย

**มาตรา ๒๗** ในกรณีที่มีเหตุรำคาญเกิดขึ้น หรืออาจเกิดขึ้นในที่หรือทางสาธารณะให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้บุคคลซึ่งเป็นต้นเหตุหรือเกี่ยวข้องกับการก่อหรืออาจก่อให้เกิดเหตุรำคาญนั้น ระวังหรือป้องกันเหตุรำคาญภายในเวลาอันสมควรตามที่ระบุไว้ในคำสั่ง และถ้าเห็นสมควรจะให้กระทำโดยวิธีใดเพื่อระงับหรือป้องกันเหตุรำคาญนั้น หรือสมควรกำหนดวิธีการเพื่อป้องกันมิให้มีเหตุรำคาญเกิดขึ้นอีกในอนาคต ให้ระบุไว้ในคำสั่งได้

ในกรณีที่ปรากฏแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นว่า ไม่มีการปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น ตามวรรคหนึ่ง และเหตุรำคาญที่เกิดขึ้นอาจเกิด อันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพให้เจ้าพนักงาน ท้องถิ่นระงับเหตุรำคาญนั้น และอาจจัดการ ตามความจำเป็นเพื่อป้องกันมิให้เกิดเหตุรำคาญ นั้นขึ้นอีก โดยบุคคลซึ่งเป็นต้นเหตุหรือเกี่ยวข้อง กับการก่อหรืออาจก่อให้เกิดเหตุรำคาญต้องเป็น ผู้เสียค่าใช้จ่ายสำหรับการจัดการนั้น

**มาตรา ๒๘** ในกรณีที่มีเหตุรำคาญเกิดขึ้น ในสถานที่เอกชน ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมี อำนาจออกคำสั่งเป็นหนังสือให้เจ้าของหรือ ผู้ครอบครองสถานที่นั้นระงับเหตุรำคาญภายใน เวลาอันสมควรตามที่ระบุไว้ในคำสั่ง และถ้าเห็นว่า สมควรจะให้กระทำโดยวิธีใดเพื่อระงับเหตุรำคาญ นั้น หรือสมควรกำหนดวิธีการเพื่อป้องกันมิให้มี เหตุรำคาญเกิดขึ้นในอนาคต ให้ระบุไว้ในคำสั่งได้

## สรุปหลักกฎหมาย

**มาตรา ๒๗** นี้ หากมี เหตุรำคาญเกิดขึ้นหรือ อาจเกิดขึ้นในที่หรือทาง สาธารณะเจ้าพนักงานท้อง ถิ่นมีอำนาจออกคำสั่งให้ บุคคลซึ่งเป็นต้นเหตุ หรือ เกี่ยวข้องกับเหตุรำคาญนั้น ระงับเหตุภายในเวลาอัน สมควรได้ และอาจกำหนด วิธีการป้องกันมิให้มีเหตุ รำคาญเกิดขึ้นอีกในอนาคต ได้

ในกรณีไม่มีการปฏิบัติ ตามคำสั่ง และเหตุรำคาญ นั้นอาจเกิดอันตรายอย่าง ร้ายแรงต่อสุขภาพ ให้เจ้า พนักงานท้องถิ่นระงับเหตุ รำคาญนั้น และอาจจัดการ ตามสมควรเพื่อป้องกันมิให้ เกิดเหตุรำคาญนั้นอีก โดย ให้บุคคลผู้เป็นต้นเหตุหรือ เกี่ยวข้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่าย สำหรับการนั้น

**มาตรา ๒๘** เป็นกรณีที่ เหตุรำคาญเกิดขึ้นในสถานที่ เอกชน เจ้าพนักงาน ท้องถิ่นมีอำนาจออกคำสั่ง ให้เจ้าของหรือผู้ครอบครอง ระงับเหตุรำคาญภายใน ระยะเวลาอันสมควร และ อาจกำหนดวิธีการเพื่อ

## โทษทางอาญา

หากไม่ปฏิบัติตาม คำสั่งหรือขัดขวางการ ปฏิบัติหน้าที่ของเจ้า พนักงานท้องถิ่นตาม มาตรา ๒๗ โดยไม่มี เหตุอันสมควร มีโทษ ทางอาญา

(มาตรา ๗๔)

โทษ : จำคุกไม่เกิน สามเดือนหรือปรับไม่เกิน สองหมื่นห้าพันบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ





## คู่มือปฏิบัติในการรายงานข้อ มูล

สำหรับพนักงานสอบสวนตามระเบียบสำนักงานกฤษฎีกา  
ว่าด้วยการประสานงานเมื่อจับกุมผู้ต้องหาที่ไว้ประกันตัว ค.บ. ๕๕๐๐

### บทบัญญัติของกฎหมาย

ในกรณีที่ไม่มี การปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามวรรคหนึ่ง ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจระงับเหตุรำคาญนั้นและอาจจัดการตามความจำเป็นเพื่อป้องกันมิให้มีเหตุรำคาญเกิดขึ้นอีก และถ้าเหตุรำคาญเกิดขึ้นจากการกระทำ การละเลย หรือการยินยอมของเจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่นั้น เจ้าของหรือผู้ครอบครองสถานที่ดังกล่าวต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายสำหรับการนั้น

ในกรณีที่ปรากฏแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นว่าเหตุรำคาญที่เกิดขึ้นในสถานที่เอกชนอาจเกิดอันตรายอย่างร้ายแรงต่อสุขภาพ หรือมีผลกระทบต่อสภาวะความเป็นอยู่ที่เหมาะสมกับการดำรงชีพของประชาชน เจ้าพนักงานท้องถิ่นจะออกคำสั่งเป็นหนังสือห้ามมิให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองใช้หรือยินยอมให้บุคคลใดใช้สถานที่นั้นทั้งหมดหรือบางส่วน จนกว่าจะเป็นที่พอใจแก่เจ้าพนักงานท้องถิ่นว่าได้มีการระงับเหตุรำคาญนั้นแล้วก็ได้

**มาตรา ๒๘/๑** เมื่อปรากฏว่ามีเหตุรำคาญเกิดขึ้นตามมาตรา ๒๗ หรือมาตรา ๒๘ เป็นบริเวณกว้างจนก่อให้เกิดอันตรายต่อสุขภาพของสาธารณชน ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจประกาศกำหนดให้บริเวณดังกล่าวเป็นพื้นที่ควบคุมเหตุรำคาญ ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขที่ รัฐมนตรีประกาศกำหนดโดยคำแนะนำของคณะกรรมการและประกาศลงในราชกิจจานุเบกษา

การระงับเหตุตามวรรคหนึ่งและการจัดการตามความจำเป็นเพื่อป้องกันมิให้มีเหตุรำคาญนั้นเกิดขึ้นอีกในอนาคตให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขตามที่เจ้าพนักงานท้องถิ่นประกาศกำหนด

ในกรณีที่เหตุรำคาญตามวรรคหนึ่งได้ระงับจนไม่ก่อให้เกิดเหตุอันตรายต่อสุขภาพของสาธารณชนแล้วให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นยกเลิกพื้นที่ควบคุมเหตุรำคาญนั้นโดยไม่ชักช้า

### สรุปหลักกฎหมาย

ป้องกันมิให้มีเกิดเหตุรำคาญขึ้นอีกในอนาคต

ถ้าหากว่าไม่มีการปฏิบัติตามคำสั่งของเจ้าพนักงานท้องถิ่น ให้เจ้าพนักงานท้องถิ่นมีอำนาจระงับเหตุรำคาญนั้น และป้องกันมิให้เกิดเหตุรำคาญขึ้นอีก ถ้าเหตุนั้นเกิดขึ้นจากการกระทำ ละเลย ยินยอม ของเจ้าของหรือผู้ครอบครอง ผู้นั้นต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายสำหรับการนั้น

หากเจ้าพนักงานท้องถิ่นเห็นว่าเหตุรำคาญที่เกิดขึ้นในสถานที่เอกชนนั้น อาจเกิดอันตรายร้ายแรงต่อสุขภาพ หรือมีผลกระทบต่อสภาวะความเป็นอยู่ของประชาชน อาจมีคำสั่งให้เจ้าของหรือผู้ครอบครองห้ามใช้สถานที่นั้น จนกว่าจะระงับเหตุรำคาญนั้นได้

### โทษทางอาญา

หากไม่ปฏิบัติตามคำสั่งหรือขัดขวางการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าพนักงานท้องถิ่นตามมาตรา ๒๘/๑ มาตรา ๒๘ วรรคสอง โดยไม่มีเหตุหรือข้อแก้ตัวอันสมควร มีโทษทางอาญา (มาตรา ๗๔) โทษ : จำคุกไม่เกินสามเดือนหรือปรับไม่เกินสองหมื่นห้าพันบาทหรือทั้งจำทั้งปรับ

พระราชบัญญัติ  
วัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๒๕





## พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรการทางปกครอง

| บทบัญญัติของกฎหมาย                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | สรุปหลักกฎหมาย                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | โทษทางอาญา |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <p><b>มาตรา ๓๙</b> เพื่อประโยชน์ในการคุ้มครองบุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์สิน หรือสิ่งแวดล้อม ให้พนักงานเจ้าหน้าที่โดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจสั่งแก้ไขรายการทะเบียนวัตถุอันตรายได้ตามความจำเป็น</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                       | <p>มาตรา ๓๙ กฎหมายกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจสั่งแก้ไขรายการทะเบียนวัตถุอันตรายได้ตามความจำเป็น</p>                                                                                                                                                                                                                                                               |            |
| <p><b>มาตรา ๔๐</b> วัตถุอันตรายใดที่ได้ขึ้นทะเบียนไว้แล้ว ต่อมาปรากฏว่าไม่มีประโยชน์ตามที่ขึ้นทะเบียนไว้ หรือหากนำมาใช้แล้วอาจเกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์สิน หรือสิ่งแวดล้อมโดยไม่มีวิธีปกติตามควรที่จะป้องกันได้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ โดยคำแนะนำของคณะกรรมการมีอำนาจเพิกถอนทะเบียนวัตถุอันตรายนั้นได้</p> <p>คำสั่งเพิกถอนทะเบียนของพนักงานเจ้าหน้าที่ให้เป็นที่สุด</p> <p>เมื่อมีการเพิกถอนทะเบียนวัตถุอันตรายใดแล้ว สิทธิในการผลิต นำเข้า ส่งออกหรือมีไว้ในครอบครองซึ่งวัตถุอันตรายนั้นเป็นอันระงับไป</p> | <p>มาตรา ๔๐ กฎหมายกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจเพิกถอนทะเบียนวัตถุอันตรายนั้นได้ หากปรากฏว่าไม่มีประโยชน์ตามที่ขึ้นทะเบียนไว้ หรือหากนำมาใช้แล้วอาจเกิดอันตรายแก่บุคคล สัตว์ พืช ทรัพย์สิน หรือสิ่งแวดล้อมโดยไม่มีวิธี ป้องกันได้ คำสั่งเพิกถอนฯ ให้เป็นที่สุด หากมีการเพิกถอนสิทธิในการผลิต นำเข้า ส่งออกหรือมีไว้ในครอบครองซึ่งวัตถุอันตรายนั้นเป็นอันระงับไป</p> |            |
| <p><b>มาตรา ๕๒</b> เมื่อปรากฏต่อพนักงานเจ้าหน้าที่ว่าผู้ผลิต ผู้นำเข้า ผู้ส่งออก หรือผู้มีไว้ในครอบครองซึ่งวัตถุอันตราย ผู้ใดฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตามพระราชบัญญัตินี้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้ผู้นั้นระงับการกระทำที่ฝ่าฝืน หรือแก้ไข หรือปรับปรุง หรือปฏิบัติให้ถูกต้องได้</p>                                                                                                                                                                                                                              | <p>มาตรา ๕๒ หากมีการฝ่าฝืนหรือไม่ปฏิบัติตาม พ.ร.บ. นี้ กฎหมายกำหนดให้พนักงานเจ้าหน้าที่ มีอำนาจดังนี้</p> <ul style="list-style-type: none"><li>• สั่งให้ผู้นั้นระงับการ</li></ul>                                                                                                                                                                                         |            |



## บทบัญญัติของกฎหมาย

ในการนี้หากเป็นกรณีมีเหตุอันสมควร พนักงานเจ้าหน้าที่จะสั่งให้ผู้นั้นส่งออกไปซึ่งวัตถุอันตรายนั้นเพื่อคืนให้แก่ผู้ผลิตหรือผู้จัดส่งวัตถุอันตรายนั้นมาให้ หรือเพื่อการอื่นตามความเหมาะสมก็ได้ โดยปฏิบัติตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่พนักงานเจ้าหน้าที่กำหนด

เมื่อมีกรณีตามวรรคหนึ่ง ถ้าปรากฏว่าผู้ผลิต ผู้นำเข้า ผู้ส่งออก หรือผู้มีไว้ในครอบครองซึ่งวัตถุอันตรายดังกล่าวไม่สามารถปฏิบัติให้ถูกต้องได้ ไม่ว่าเพราะไม่มีความสามารถหรือเพราะเหตุอื่นใด ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้บุคคลดังกล่าวส่งมอบวัตถุอันตรายนั้นแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ ณ สถานที่ที่กำหนด เพื่อทำลายหรือจัดการตามควรแก่กรณี โดยคำนึงถึงอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากวัตถุอันตรายดังกล่าวด้วย

ในกรณีที่วัตถุอันตรายนั้นอาจจำหน่ายได้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการขายทอดตลาดหรือขายให้แก่หน่วยงานของรัฐภายในสามเดือนนับแต่วันได้รับมอบ เงินที่ขายได้เมื่อหักค่าใช้จ่ายในการเก็บรักษา การจำหน่าย และค่าภาระที่เกี่ยวข้องแล้วให้เก็บไว้เพื่อคืนแก่เจ้าของ

แต่ถ้าพนักงานเจ้าหน้าที่เห็นว่าการจำหน่ายไม่ได้หากพนักงานเจ้าหน้าที่เห็นว่าการผ่านเวลาต่อไปจะเป็นอันตรายหรือภาระเกินควรก็ให้มีอำนาจสั่งให้ทำลายหรือจัดการตามควรแก่กรณี

ในกรณีที่ต้องทำลายหรือจัดการตามควรแก่กรณีหากมีค่าใช้จ่ายเกิดขึ้นให้เจ้าของวัตถุอันตรายมีหน้าที่จ่ายหรือชดใช้เงินจำนวนนั้นแก่ทางราชการ

## สรุปหลักกฎหมาย

กระทำที่ฝ่าฝืน หรือแก้ไข หรือปรับปรุง หรือปฏิบัติให้ถูกต้องได้

- จะสั่งให้ผู้นั้นส่งออกไปซึ่งวัตถุอันตรายนั้นเพื่อคืนให้แก่ผู้ผลิตหรือผู้จัดส่งวัตถุอันตรายนั้นมาให้ หรือเพื่อการอื่นตามความเหมาะสมก็ได้ (หากมีเหตุอันสมควร)

วรรคสอง

เป็นกรณีที่ไม่สามารถปฏิบัติให้ถูกต้องได้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจสั่งให้บุคคลดังกล่าวส่งมอบวัตถุอันตรายนั้นเพื่อทำลายหรือจัดการตามควรแก่กรณี (คำนึงถึงอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากวัตถุอันตราย)

วรรคสาม

เป็นกรณีที่วัตถุอันตรายนั้นอาจจำหน่ายได้ ให้พนักงานเจ้าหน้าที่ดำเนินการขายทอดตลาดหรือขายให้แก่หน่วยงานของรัฐ

วรรคท้าย

ในกรณีที่ต้องทำลายหรือจัดการตามควร หากมีค่าใช้จ่ายให้เจ้าของวัตถุอันตรายมีหน้าที่จ่ายหรือชดใช้เงินจำนวนนั้นแก่ทางราชการ

## โทษทางอาญา







## มาตรการทางแพ่ง

### บทบัญญัติของกฎหมาย

มาตรา ๖๙ ในกรณีที่เกิดอันตรายก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคล สัตว์ พืช หรือสิ่งแวดล้อม ถ้ารัฐได้รับความเสียหายเพราะต้องเสียค่าใช้จ่ายในการเข้าช่วยเหลือ เคลื่อนย้ายบำบัด บรรเทา หรือจัดความเสียหายให้เกิดการคืนสู่สภาพเดิมหรือสภาพที่ใกล้เคียงกับสภาพเดิม หรือเป็นความเสียหายต่อทรัพย์สินที่ไม่มีเจ้าของ หรือทรัพยากรธรรมชาติ หรือเป็นความเสียหายต่อทรัพย์สินของแผ่นดิน เมื่อได้รับคำร้องขอจากหน่วยงานที่ได้รับมอบหมาย ให้รับผิดชอบบำบัดอันตรายดังกล่าวให้พนักงานอัยการมีอำนาจฟ้องเรียกค่าสินไหมทดแทนเพื่อ ความเสียหายของรัฐดังกล่าวได้

### สรุปหลักกฎหมาย

ม.๖๙ ในกรณีที่เกิดอันตรายก่อให้เกิดความเสียหายแก่บุคคล สัตว์ พืช สิ่งแวดล้อม หรือต่อทรัพย์สินที่ไม่มีเจ้าของ ทรัพยากรธรรมชาติ ทรัพย์สินของแผ่นดิน ถ้ารัฐได้รับความเสียหายเพราะต้องเสียค่าใช้จ่ายในการช่วยเหลือ เคลื่อนย้าย บำบัด บรรเทา หรือจัดความเสียหายให้คืนสู่สภาพเดิมหรือใกล้เคียงกับสภาพเดิม เมื่อได้รับคำร้องขอจากหน่วยงานฯ ให้อัยการมีอำนาจฟ้องเรียกค่าสินไหมทดแทนเพื่อ ความเสียหายของรัฐ







พระราชบัญญัติ  
โรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕





## พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕ มาตรการทางปกครอง

| บทบัญญัติของกฎหมาย                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | สรุปหลักกฎหมาย                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | โทษทางอาญา                                                                                                                                                                                         |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>มาตรา ๓๕</b> เพื่อปฏิบัติการให้เป็นไปตามพระราชบัญญัตินี้ให้พนักงานเจ้าหน้าที่มีอำนาจดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) เข้าไปในโรงงานหรืออาคาร สถานที่ หรือยานพาหนะที่มีเหตุควรสงสัยว่าจะประกอบกิจการโรงงานในเวลาระหว่างพระอาทิตย์ขึ้นถึงพระอาทิตย์ตกหรือในเวลาทำการของสถานที่ดังกล่าว เพื่อตรวจสอบสภาพโรงงาน อาคาร สถานที่ หรือยานพาหนะ สภาพเครื่องจักร หรือการกระทำใดที่อาจเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้</p> <p>(๒) นำตัวอย่างผลิตภัณฑ์ที่สงสัยเกี่ยวกับคุณภาพในปริมาณพอสมควรเพื่อตรวจสอบคุณภาพพร้อมกับเอกสารที่เกี่ยวข้อง</p> <p>(๓) ตรวจ คั่น กัก ยึดหรืออายัดผลิตภัณฑ์ ภาชนะบรรจุ สมุดบัญชี เอกสารหรือสิ่งใดๆ ที่เกี่ยวข้อง ในกรณีที่มีเหตุสงสัยว่าการประกอบกิจการของโรงงานอาจก่อให้เกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินที่อยู่ในโรงงานหรือที่อยู่ใกล้เคียงกับโรงงาน หรือมีการกระทำผิดต่อพระราชบัญญัตินี้</p> <p>(๔) มีหนังสือเรียกบุคคลใดมาให้ถ้อยคำหรือให้ส่งเอกสารหรือวัตถุใดมาเพื่อประกอบการพิจารณาได้</p> | <p>มาตรา ๓๕ พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) เข้าไปในโรงงานหรืออาคาร สถานที่ หรือยานพาหนะ (กรณีมีเหตุควรสงสัย) เพื่อตรวจสอบสภาพโรงงาน อาคาร สถานที่ หรือยานพาหนะ สภาพเครื่องจักร หรือการกระทำใดที่อาจเป็นการฝ่าฝืนบทบัญญัติแห่งพระราชบัญญัตินี้</p> <p>(๒) นำตัวอย่างผลิตภัณฑ์เกี่ยวกับคุณภาพในปริมาณพอสมควรเพื่อตรวจสอบคุณภาพพร้อมกับเอกสารที่เกี่ยวข้อง</p> <p>(๓) ตรวจ คั่น กัก ยึดหรืออายัดผลิตภัณฑ์ ภาชนะบรรจุ สมุดบัญชี เอกสารหรือสิ่งใดๆ ที่เกี่ยวข้อง ในกรณีที่มีเหตุสงสัยว่าการประกอบกิจการของโรงงานอาจก่อให้เกิดอันตรายแก่บุคคลหรือทรัพย์สินที่อยู่ในโรงงานหรือที่อยู่ใกล้เคียงกับโรงงาน หรือการกระทำผิดต่อ พ.ร.บ. นี้</p> <p>(๔) มีหนังสือเรียกบุคคลมาให้ถ้อยคำ/ให้ส่งเอกสาร/วัตถุเพื่อประกอบการพิจารณาได้</p> | <p>หากขัดขวางหรือไม่ให้ความสะดวกแก่พนักงานฯ ซึ่งปฏิบัติตามหน้าที่</p> <p>ตามมาตรา ๓๕ มีโทษทางอาญา (มาตรา ๕๖)</p> <p>โทษ : จำคุกไม่เกินหนึ่งเดือน หรือปรับไม่เกินสองหมื่นบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> |



## คู่มือปฏิบัติในการรายงานข้อ มูล

สำหรับพนักงานสอบสวนระดับชั้นเรียนกับนักบวชคริสตชนตรี  
ว่าด้วยการประสานงานเมื่อมีงานที่เกี่ยวข้องกับคดีอาญา ค.บ. ๒๕๕๐

### บทบัญญัติของกฎหมาย

**มาตรา ๓๙** ในกรณีที่ผู้ประกอบกิจการโรงงานใดจงใจไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๓๗ โดยไม่มีเหตุอันควรหรือในกรณีที่ปรากฏว่าการประกอบกิจการของโรงงานใดอาจก่อให้เกิดอันตราย ความเสียหายหรือความเดือดร้อนอย่างร้ายแรงแก่บุคคลหรือทรัพย์สินที่อยู่ในโรงงานหรือที่อยู่ใกล้เคียงกับโรงงานให้ปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายมีอำนาจสั่งให้ผู้ประกอบกิจการโรงงานนั้นหยุดประกอบกิจการโรงงานทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นการชั่วคราว และปรับปรุงแก้ไขโรงงานนั้นเสียใหม่หรือปฏิบัติให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด

ถ้าผู้ประกอบกิจการโรงงานได้ปรับปรุงแก้ไขโรงงานหรือปฏิบัติให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนดแล้ว ให้ปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายสั่งให้ประกอบกิจการโรงงานต่อไปได้

ถ้าผู้ประกอบกิจการโรงงานไม่ปรับปรุงแก้ไขโรงงานหรือไม่ปฏิบัติให้ถูกต้องภายในเวลาที่กำหนดให้ปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายมีอำนาจสั่งปิดโรงงานได้และในกรณีที่เป็นโรงงานจำพวกที่ ๓ ให้คำสั่งปิดโรงงานดังกล่าวมีผลเป็นการเพิกถอนใบอนุญาตด้วย

### สรุปหลักกฎหมาย

มาตรา ๓๙ เมื่อผู้ประกอบกิจการฯ กระทำการต่อไปนี้

- จงใจไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๓๗ โดยไม่มีเหตุอันควร

- ก่อให้เกิดอันตราย ความเสียหายหรือความเดือดร้อนอย่างร้ายแรงแก่บุคคลหรือทรัพย์สินที่อยู่ในโรงงานหรือที่อยู่ใกล้เคียงกับโรงงาน

กฎหมายให้อำนาจแก่ปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายมีอำนาจต่อไปนี้

- สั่งให้ผู้ประกอบกิจการโรงงานนั้นหยุดประกอบกิจการโรงงานทั้งหมดหรือบางส่วนเป็นการชั่วคราว และปรับปรุงแก้ไขโรงงานนั้นเสียใหม่หรือปฏิบัติให้ถูกต้องภายในระยะเวลาที่กำหนด

หากมีการแก้ไขหรือปฏิบัติให้ถูกต้องแล้วให้ปลัดกระทรวงมอบหมายสั่งให้ประกอบกิจการโรงงานต่อไปได้

### โทษทางอาญา



| บทบัญญัติของกฎหมาย                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | สรุปหลักกฎหมาย                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     | โทษทางอาญา                                                                                                                                                                                                                                      |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
|                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                              | มีอำนาจสั่งปิดโรงงานได้ (กรณีไม่ปรับปรุงแก้ไขโรงงานหรือไม่ปฏิบัติให้ถูกต้อง) ถ้าเป็นโรงงานจำพวกที่ ๓ คำสั่งปิดโรงงานดังกล่าวมีผลเป็นการเพิกถอนใบอนุญาต                                                                                                                                                                                                                                                                                             |                                                                                                                                                                                                                                                 |
| <p><b>มาตรา ๔๒</b> ในกรณีที่ผู้ประกอบกิจการโรงงานไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๓๗ ถ้ามีเหตุที่ทางราชการสมควรเข้าื่อดำเนินการแทน ให้ปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายมีอำนาจสั่งการให้พนักงานเจ้าหน้าที่หรือมอบหมายให้บุคคลใดๆ เข้าจัดการแก้ไขเพื่อให้เป็นไปตามคำสั่งนั้นได้ ในกรณีเช่นนี้ผู้ประกอบกิจการโรงงานต้องเป็นผู้เสียค่าใช้จ่ายในการเข้าจัดการนั้นตามจำนวนที่จ่ายจริงรวมกับเบี้ยปรับในอัตราร้อยละสามสิบต่อปีของเงินจำนวนดังกล่าว ถ้าทางราชการได้เข้าไปจัดการแก้ไขปัญหามลพิษหรือผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากโรงงาน ให้ขอรับเงินช่วยเหลือจากกองทุนสิ่งแวดล้อมตามกฎหมายว่าด้วยการส่งเสริมและรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อมแห่งชาติเพื่อใช้จ่ายในการดำเนินการได้ และเมื่อได้รับเงินตามวรรคหนึ่งจากผู้ประกอบกิจการโรงงานแล้วให้ชดใช้เงินช่วยเหลือที่ได้รับมาคืนแก่กองทุนสิ่งแวดล้อมดังกล่าวต่อไป</p> | <p><b>มาตรา ๔๒</b> กรณีที่ผู้ประกอบกิจการโรงงานไม่ปฏิบัติตามคำสั่งของพนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๓๗ และมีเหตุที่ทางราชการสมควรเข้าื่อดำเนินการแทนให้บุคคลใดๆ ดำเนินการแทน แต่ผู้ประกอบกิจการต้องรับผิดชอบค่าใช้จ่าย</p> <p>กรณีที่ทางราชการเข้าไปแก้ไขปัญหามลพิษหรือผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมที่เกิดจากโรงงาน สามารถขอรับเงินช่วยเหลือจากกองทุนสิ่งแวดล้อมสำรองไปก่อน เมื่อผู้ประกอบกิจการชดใช้เงินมาแล้ว ก็นำเงินจำนวนดังกล่าวคืนกองทุนสิ่งแวดล้อม</p> | <p>หากขัดขวางหรือไม่ให้ความสะดวกแก่บุคคลซึ่งปลัดกระทรวงหรือผู้ซึ่งปลัดกระทรวงมอบหมายให้เข้าจัดทำเพื่อให้การเป็นไปตามคำสั่งตามมาตรา ๔๒ มีโทษทางอาญา (มาตรา ๕๙)</p> <p>โทษ: จำคุกไม่เกินหนึ่งปี หรือปรับไม่เกินหนึ่งแสนบาท หรือทั้งจำทั้งปรับ</p> |

**หมายเหตุ** มาตรา ๖๔ ในกรณีที่มีการกระทำความผิดตามพระราชบัญญัตินี้ให้ถือว่าบุคคลผู้ที่อาศัยอยู่ใกล้ชิดหรือติดต่อกับโรงงานที่มีการกระทำความผิดเกิดขึ้น หรือบุคคลซึ่งความเป็นอยู่ถูกรบกวนกระเทือนเนื่องจากการกระทำผิดเป็นผู้เสียหายตามประมวลกฎหมายว่าด้วยพิจารณาความอาญา



พระราชบัญญัติ  
การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย  
พ.ศ. ๒๕๒๒







## พระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๒ มาตรการทางปกครอง

| บทบัญญัติของกฎหมาย                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                           | สรุปหลักกฎหมาย                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | โทษทางอาญา |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <p><b>มาตรา ๖</b> ให้จัดตั้งการนิคมอุตสาหกรรมขึ้นเรียกว่า “การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย” เรียกโดยย่อว่า “กนอ.” และให้เป็นนิติบุคคล มีวัตถุประสงค์ดังต่อไปนี้</p> <p>(๑) การจัดให้ได้มาซึ่งที่ดินที่เหมาะสมเพื่อจัดตั้งหรือขยายนิคมอุตสาหกรรมหรือเพื่อดำเนินธุรกิจอื่นที่เป็นประโยชน์ หรือเกี่ยวเนื่องกับ กนอ.</p> <p>(๒) การปรับปรุงที่ดินตาม (๑) เพื่อให้บริการตลอดจนจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานของผู้ประกอบอุตสาหกรรมและผู้ประกอบพาณิชยกรรม* และผู้ประกอบกิจการอื่นที่เป็นประโยชน์หรือเกี่ยวเนื่องกับการประกอบอุตสาหกรรมหรือการประกอบพาณิชยกรรม* เช่น การจัดให้มีถนน ท่อระบายน้ำ โรงบำบัดน้ำเสีย ไฟฟ้า ประปา และโทรคมนาคม เป็นต้น</p> <p>(๓) การให้เช่า ให้เช่าซื้อ และขายอสังหาริมทรัพย์หรือสังหาริมทรัพย์ในนิคมอุตสาหกรรมหรือเพื่อประโยชน์แก่กิจการของนิคมอุตสาหกรรมโดยตรง</p> <p>(๔) การดำเนินธุรกิจอื่นที่เป็นประโยชน์หรือเกี่ยวเนื่องกับกิจการอันอยู่ในวัตถุประสงค์ของ กนอ.</p> <p>(๕) การร่วมดำเนินงานกับบุคคลอื่นตามวัตถุประสงค์ใน (๑) (๒) หรือ (๓) รวมทั้งการเข้าเป็นหุ้นส่วนจำพวกจำกัดความรับผิดชอบ</p> | <p><b>มาตรา ๖</b> กำหนดวัตถุประสงค์ของการจัดตั้งการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย เรียกโดยย่อว่า “กนอ.” ซึ่งมีสถานะเป็นนิติบุคคลทางกฎหมาย กนอ. จึงเป็นเสมือนตัวกลางเชื่อมโยงอำนวยความสะดวกให้นิคมอุตสาหกรรมทั่วประเทศทั้งนี้วัตถุประสงค์ ในการจัดตั้ง กนอ.ที่เป็นประเด็นเกี่ยวข้องกับกฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม คือ ข้อ (๑) และ (๒)</p> <p>(๑) การจัดให้ได้มาซึ่งที่ดินที่เหมาะสมเพื่อเป็นประโยชน์กับ กนอ.</p> <p>(๒) การปรับปรุงที่ดินตาม (๑) เพื่อให้บริการตลอดจนจัดสิ่งอำนวยความสะดวกในการดำเนินงานเกี่ยวเนื่องกับการประกอบอุตสาหกรรมในเขตนิคมฯ เช่น การจัดให้มีถนน ท่อระบายน้ำ</p> |            |



| บทบัญญัติของกฎหมาย                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                   | สรุปหลักกฎหมาย                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          | โทษทางอาญา |
|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------|
| <p>ทางหุ้นส่วนจำกัด หรือถือหุ้นในนิติบุคคลใดๆ ซึ่งมีวัตถุประสงค์ที่เป็นประโยชน์หรือเกี่ยวเนื่องกับกิจการอันอยู่ในวัตถุประสงค์ของ กนอ.</p> <p>(๖) การส่งเสริมและควบคุมนิคมอุตสาหกรรมของเอกชนหรือหน่วยงานของรัฐ</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    | <p>โรงบำบัดน้ำเสีย ไฟฟ้า ประปา และ โทรคมนาคม เป็นต้น</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                |            |
| <p><b>มาตรา ๑๐</b> ให้ กนอ. มีอำนาจกระทำการภายในขอบแห่งวัตถุประสงค์ตามมาตรา ๖ อำนาจเช่นว่านี้ให้รวมถึง</p> <p>(๑) การสำรวจ วางแผน ออกแบบ ก่อสร้าง และบำรุงรักษาสสิ่งอำนวยความสะดวก และให้บริการแก่ผู้ประกอบการอุตสาหกรรม ผู้ประกอบพาณิชย์กรรม* และผู้ประกอบการอื่นที่เป็นประโยชน์หรือเกี่ยวเนื่องกับการประกอบอุตสาหกรรมหรือการประกอบพาณิชย์กรรมแล้วแต่กรณี</p> <p>(๒) การกำหนดประเภทและขนาดของกิจการอุตสาหกรรม พาณิชยกรรมหรือกิจการอื่นที่เป็นประโยชน์หรือเกี่ยวเนื่องที่พึงอนุญาตให้ประกอบในนิคมอุตสาหกรรม ทั้งนี้ตามหลักเกณฑ์และเงื่อนไขที่คณะกรรมการกำหนด</p> <p>(๓) การตรวจตราความเป็นอยู่ของคนงานในนิคมอุตสาหกรรม</p> <p>(๔) การควบคุมการดำเนินงานของผู้ประกอบอุตสาหกรรม ผู้ประกอบพาณิชย์กรรมผู้ประกอบกิจการอื่นที่เป็นประโยชน์หรือเกี่ยวเนื่องกับการประกอบอุตสาหกรรมหรือการประกอบพาณิชย์กรรม และผู้ใช้ที่ดินในนิคมอุตสาหกรรมให้เป็นไปตามระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายรวมทั้งการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการสาธารณสุขหรือที่กระทบกระเทือนต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม</p> | <p>มาตรา ๑๐ กฎหมายกำหนดให้ กนอ.มีอำนาจซึ่งอนุมาตราที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม คือ</p> <p>การควบคุมการดำเนินงานของผู้ประกอบอุตสาหกรรมผู้ประกอบพาณิชย์กรรม ผู้ประกอบกิจการอื่นที่เป็นประโยชน์หรือเกี่ยวเนื่องกับการประกอบอุตสาหกรรมหรือการประกอบพาณิชย์กรรม และผู้ใช้ที่ดินในนิคมอุตสาหกรรมให้เป็นไปตามระเบียบ ข้อบังคับ และกฎหมายรวมทั้งการดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการสาธารณสุขหรือที่กระทบกระเทือนต่อคุณภาพสิ่งแวดล้อม</p> |            |



| บทบัญญัติของกฎหมาย                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                        | สรุปหลักกฎหมาย                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                      | โทษทางอาญา                                                                                                                                                                                                          |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|-----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|---------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p>(๕) การลงทุน<br/>(๖) การกู้ยืมเงินเพื่อใช้ในกิจการของ กนอ.<br/>(๗) การออกพันธบัตร หรือตราสารอื่นใดเพื่อการลงทุน</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                    |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                     |
| <p><b>มาตรา ๕๗</b> พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจเข้าไปในสถานที่ ของผู้ประกอบการอุตสาหกรรม ผู้ประกอบพาณิชย์กรรม หรือของผู้ประกอบกิจการอื่นที่เป็นประโยชน์ หรือเกี่ยวเนื่องกับการประกอบอุตสาหกรรมหรือการประกอบพาณิชย์กรรม แล้วแต่กรณี ในนิคมอุตสาหกรรม ในระหว่างเวลาทำการเพื่อสอบถามข้อเท็จจริง หรือเพื่อตรวจสอบเอกสารหรือสิ่งของใดๆ ที่เกี่ยวกับการประกอบกิจการจากบุคคลซึ่งอยู่ในสถานที่นั้นได้ตามความจำเป็นในกรณีเช่นนี้ ผู้ประกอบกิจการดังกล่าวต้องให้ความสะดวกตามสมควร</p> <p>ในกรณีที่พนักงานเจ้าหน้าที่จะเข้าไปในสถานที่ตามวรรคหนึ่ง ให้ผู้ว่ากรม หรือผู้ซึ่งผู้ว่าการมอบหมายแจ้งเป็นหนังสือให้ผู้ประกอบอุตสาหกรรม ผู้ประกอบพาณิชย์กรรม หรือผู้ประกอบกิจการอื่นที่เป็นประโยชน์หรือเกี่ยวเนื่องกับการประกอบอุตสาหกรรมหรือการประกอบพาณิชย์กรรมแล้วแต่กรณี ทราบล่วงหน้าเป็นเวลาไม่น้อยกว่ายี่สิบสี่ชั่วโมง เว้นแต่กรณีที่ผู้ว่าการหรือผู้ซึ่งผู้ว่าการมอบหมายจะเห็นว่าเป็นการเร่งด่วน</p> | <p>พนักงานเจ้าหน้าที่ที่มีอำนาจ</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>เข้าไปในสถานที่เพื่อสอบถามข้อเท็จจริงหรือเพื่อตรวจสอบเอกสารหรือสิ่งของใดๆ ที่เกี่ยวกับการประกอบกิจการจากบุคคลซึ่งอยู่ในสถานที่นั้นได้ตามความจำเป็นในกรณีเช่นนี้ ผู้ประกอบกิจการดังกล่าวต้องให้ความสะดวกตามสมควร</li> <li>ตรวจค้นโรงงาน อาคาร ยานพาหนะ และบุคคล รวมตลอดถึงของใดๆ ในเขตประกอบการเสรี (มาตรา ๕๘)</li> </ul> | <p>หากผู้ใดไม่ให้ความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่ตามมาตรา ๕๗ วรรคหนึ่ง หรือขัดขวางหรือไม่ให้ความสะดวกแก่พนักงานเจ้าหน้าที่หรือเจ้าหน้าที่ศุลกากรตามมาตรา ๕๘ มีโทษทางอาญา (มาตรา ๗๖)<br/>โทษ: ปรับไม่เกินห้าพันบาท</p> |
| <p><b>มาตรา ๕๘</b> พนักงานเจ้าหน้าที่ หรือเจ้าหน้าที่ศุลกากรมีอำนาจตรวจค้นโรงงาน อาคาร ยานพาหนะ และบุคคล รวมตลอดถึงของใดๆ ในเขตประกอบการเสรี</p>                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                          |                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                     |                                                                                                                                                                                                                     |



พระราชบัญญัติ  
จัดสรรที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๒





## พระราชบัญญัติจัดสรรที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ มาตรการทางปกครอง

| บทบัญญัติของกฎหมาย                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                                | สรุปหลักกฎหมาย                                                                                                                                                                                                                                                                                                                               | โทษทางอาญา                                                                                                                               |
|-------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|
| <p><b>มาตรา ๑๕</b> ในการปฏิบัติหน้าที่ตามพระราชบัญญัตินี้ให้คณะกรรมการจัดสรรที่ดินกลางและคณะกรรมการ มีอำนาจเรียกเป็นหนังสือให้บุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย ความเห็น คำแนะนำทางวิชาการ หรือให้ส่งเอกสารหรือข้อมูลเกี่ยวกับการจัดสรรที่ดิน หรือกิจการอื่นที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการจัดสรรที่ดินตามที่เห็นสมควร</p>                                                                                                                                                                                               | <p>มาตรา ๑๕ กฎหมายให้อำนาจคณะกรรมการจัดสรรที่ดินกลางและคณะกรรมการ ดังต่อไปนี้</p> <ul style="list-style-type: none"> <li>• เรียกหนังสือให้บุคคลใดมาให้ข้อเท็จจริง คำอธิบาย ความเห็นคำแนะนำทางวิชาการ</li> <li>• ให้ส่งเอกสารหรือข้อมูลเกี่ยวกับการจัดสรรที่ดิน หรือกิจการอื่นที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการจัดสรรที่ดินตามที่เห็นสมควร</li> </ul> | <p>หากไม่มาให้ถ้อยคำหรือไม่ส่งเอกสารตามที่กำหนดในมาตรา ๑๕ หรือไม่ให้ความสะดวก มีโทษทางอาญา (มาตรา ๕๘) โทษ : ปรับไม่เกินหนึ่งหมื่นบาท</p> |
| <p><b>มาตรา ๑๖</b> การออกข้อกำหนดเกี่ยวกับการจัดสรรที่ดินตามมาตรา ๑๔ (๑) ให้คณะกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์การจัดทำแผนผัง โครงการ และวิธีการในการจัดสรรที่ดินเพื่อประโยชน์เกี่ยวกับการสาธารณสุข การรักษาคุณภาพสิ่งแวดล้อม การคมนาคม การจราจร ความปลอดภัย การสาธารณสุขโรค และการผังเมือง ตลอดจนการอื่นที่จำเป็นในการจัดสรรที่ดินให้เหมาะสมกับสภาพท้องถิ่นของจังหวัดนั้น โดยให้กำหนดเงื่อนไขในสิ่งต่อไปนี้ ด้วย คือ</p> <p>(๑) ขนาดความกว้างและความยาวต่ำสุดหรือเนื้อที่จำนวนน้อยที่สุดของที่ดินแปลงย่อยที่จะจัดสรรได้</p> | <p>มาตรา ๑๖ กฎหมายให้อำนาจคณะกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์ โดยเงื่อนไขที่เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม คือ อนุมาตรา ดังต่อไปนี้</p> <p>(๓) ระบบการระบายน้ำ การบำบัดน้ำเสีย และการกำจัดขยะสิ่งปฏิกูล</p> <p>(๔) ระบบและมาตรฐานของสาธารณสุขโรคและ บริการสาธารณสุขที่จำเป็นต่อการรักษาสภาพแวดล้อม การส่งเสริมสภาพความเป็นอยู่ และการบริหารชุมชน</p>              |                                                                                                                                          |





| บทบัญญัติของกฎหมาย                                                                                                                                                                                                                                                                                                                             | สรุปหลักกฎหมาย | โทษทางอาญา |
|------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------------|----------------|------------|
| <p>(๒) ระบบและมาตรฐานของถนนประเภทต่างๆ ทางเดินและทางเท้าในที่ดินจัดสรรทั้งหมด รวมทั้งการต่อเชื่อมกับถนนหรือทางสายนอกที่ดินจัดสรร</p> <p>(๓) ระบบการระบายน้ำ การบำบัดน้ำเสีย และการกำจัดขยะสิ่งปฏิกูล</p> <p>(๔) ระบบและมาตรฐานของสาธารณูปโภค และบริการสาธารณะที่จำเป็นต่อการรักษาสภาพแวดล้อม การส่งเสริมสภาพความเป็นอยู่ และการบริหารชุมชน</p> |                |            |



# ภาคผนวก ค

แบบฟอร์มการรายงานคดีเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม  
(ศปวล. ๑๒)







## แบบรายงานคดีเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม

ศูนย์ข้อมูลประสานงานเพื่อบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม กรมควบคุมมลพิษ

## ความก้าวหน้าของคดี

## ศาลยุติธรรม

- ☐ ศาลชั้นต้น หมายเลขคดี ☐ ดำ ที่ ..... ☐ แดง ที่ ..... วันที่ฟ้อง.....
- ☐ ศาลชั้นอุทธรณ์ หมายเลขคดี ☐ ดำ ที่ ..... ☐ แดง ที่ ..... วันที่ฟ้อง.....
- ☐ ศาลชั้นฎีกา หมายเลขคดี ☐ ดำ ที่ ..... ☐ แดง ที่ ..... วันที่ฟ้อง.....

## ศาลปกครอง

- ☐ ศาลปกครองชั้นต้น/กลาง หมายเลขคดี ที่ ..... วันที่ฟ้อง.....
- ☐ ศาลปกครองสูงสุด หมายเลขคดี ที่ ..... วันที่ฟ้อง.....

## คำสั่งศาลหรือผลคำพิพากษา

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

## ชั้นบังคับคดี

## การดำเนินการบังคับคดี

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

## เอกสารแนบ

- ☐ รายละเอียดข้อเท็จจริง
- ☐ คำสั่งศาล
- ☐ อื่น ๆ โปรดระบุ.....
- .....
- .....

หมายเหตุ กรอกเฉพาะรายละเอียดข้อมูลเท่าที่ทราบ









## แหล่งข้อมูลอ้างอิง

๑. กรมควบคุมมลพิษ. พระราชบัญญัติส่งเสริมและรักษาสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๓๕. (ออนไลน์). (เข้าถึงเมื่อวันที่ ๑ พ.ย. ๖๐) เข้าถึงได้จาก [http://www.pcd.go.th/info\\_serv/regulation.html](http://www.pcd.go.th/info_serv/regulation.html)

๒. กรมควบคุมมลพิษ. ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการประสานงานเพื่อบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม พ.ศ. ๒๕๕๐. (ออนไลน์). (เข้าถึงเมื่อวันที่ ๑ พ.ย. ๖๐) เข้าถึงได้จาก [http://www.pcd.go.th/info\\_serv/reg\\_minister.html](http://www.pcd.go.th/info_serv/reg_minister.html)

๓. การนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย. พระราชบัญญัติการนิคมอุตสาหกรรมแห่งประเทศไทย พ.ศ. ๒๕๒๒. (ออนไลน์). (เข้าถึงเมื่อวันที่ ๒ พ.ย. ๖๐) เข้าถึงได้จาก <http://www.ieat.go.th>

๔. กรมโรงงานอุตสาหกรรม. พระราชบัญญัติโรงงาน พ.ศ. ๒๕๓๕. (ออนไลน์). (เข้าถึงเมื่อวันที่ ๒ พ.ย. ๖๐) เข้าถึงได้จาก <http://www.diw.go.th>

๕. กรมที่ดิน. พระราชบัญญัติการจัดสรรที่ดิน พ.ศ. ๒๕๔๓ (ออนไลน์). (เข้าถึงวันที่ ๑๐ พ.ย. ๖๐) เข้าถึงได้จาก <http://nam.dol.go.th/yala/summerlink/7%20land.pdf>

๖. กลุ่มบริหารกฎหมายสาธารณสุข กรมอนามัย. พระราชบัญญัติการสาธารณสุข พ.ศ. ๒๕๓๕. (ออนไลน์). (เข้าถึงเมื่อวันที่ ๒ พ.ย. ๖๐) เข้าถึงได้จาก <http://laws.anamai.moph.go.th>

๗. ศูนย์ประสานงานเพื่อบังคับใช้กฎหมาย (ศปวล.). คู่มือฉบับประชาชนเพื่อประสานงานการบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อม. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพฯ: หจก.อรุณกรพิมพ์; ๒๕๖๐

๘. ศูนย์ประสานงานเพื่อบังคับใช้กฎหมาย (ศปวล.). คู่มือปฏิบัติในการรายงานข้อมูลให้ศูนย์ข้อมูลประสานงานเพื่อบังคับใช้กฎหมายเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม. พิมพ์ครั้งที่ ๓. กรุงเทพฯ: ๒๕๖๐

๙. สำนักควบคุมวัตถุอันตราย. พระราชบัญญัติวัตถุอันตราย พ.ศ. ๒๕๓๕. (ออนไลน์). (เข้าถึงเมื่อวันที่ ๒ พ.ย. ๖๐) เข้าถึงได้จาก <http://eis.diw.go.th/haz/lawnew.html>



## ที่ปรึกษา

นางสุณี ปิยะพันธุ์พงศ์

นางสุวรรณา เตียรธสุวรรณ

อธิบดีกรมควบคุมมลพิษ

รองอธิบดีกรมควบคุมมลพิษ

## ผู้จัดทำ

ดร.ชานัน్ ตีระนระรัต

นายอำนาจ สมวงษ์อินทร์

นางกรรณิกา เอี่ยมศิริ

นางสาวลลนา เปล่งเสียง

นางสาวนภารัตน์ มาประชา

นางสาวสุธาสิณี เสนาะ

นางสาวพิมพ์พนิต บุญนำ

นางสาวณัฐนันท์ พาณิชสุสวัสดิ์

นางสาวใจทิพย์ สีหะวงค์

นางสาวบุณพรีกั ปรีชม

ผู้อำนวยการศูนย์ประสานงานเพื่อบังคับใช้กฎหมาย

นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ

นักวิชาการสิ่งแวดล้อมชำนาญการ

นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ

นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ

นักวิชาการสิ่งแวดล้อมปฏิบัติการ

นิติกร

นิติกร

นักวิชาการสิ่งแวดล้อม

ปฏิบัติงานด้านนิติกร

## จัดทำโดย

ศูนย์ประสานงานเพื่อบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อม

กรมควบคุมมลพิษ กระทรวงทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

## พิมพ์ที่

หจก. อรุณการพิมพ์

๔๕๗/๖-๗ ถนนพระสุเมรุ แขวงบวรนิเวศ เขตพระนคร กรุงเทพฯ ๑๐๒๐๐

โทร. ๐ ๒๒๘๒ ๖๐๓๓-๔ โทรสาร ๐ ๒๒๘๐ ๒๑๘๗-๘

E-mail : art\_aroonprinting@hotmail.com

www.aroonkarnpim.co.th





กรมควบคุมมลพิษ  
POLLUTION CONTROL DEPARTMENT

## ศูนย์ประสานงานเพื่อบังคับใช้กฎหมายสิ่งแวดล้อม (ศปวล.)

เลขที่ ๙๒ ซอยพหลโยธิน ๗ ถนนพหลโยธิน แขวงพญาไท เขตพญาไท กรุงเทพฯ ๑๐๔๐๐

โทรศัพท์ ๐ ๒๒๙๘ ๒๔๗๔-๕ โทรสาร ๐ ๒๒๙๘ ๕๓๙๕

[www.pcd.go.th](http://www.pcd.go.th)